

Občina
Gorenja vas -
Poljane

Podblegaške novice

letnik XXVI | številka 4
maj 2023

GLASILO OBČINE GORENJA VAS - POLJANE

STRAN 4

Delovni stroji bodo
brneli še do
septembra

STRAN 6

Gozdni učni poti
Visoko vrnilo sijaj

STRAN 11

Vodenje šole
prevzela Nataša
Grom

STRAN 20

Polanska banda
pobrala skoraj vse
lovorike

STRAN 25

Najlepši je pogled
skozi okno domače
hiše

Iz županovega dnevnika

Izbrani dogodki iz županovega pestrega urnika, ki obsega tako projektno vodenje dela občine kot soustvarjanje dogodkov

- **4. 4.** I Obisk Marjana Podobnika, predsednika Kluba poslancev 90; dogovorila sva se za njihov obisk v Poljanski dolini v maju.
- **6. 4.** I Na sestanku sveta ustanoviteljev Gorenjskih lekarn; zahvalil sem se tudi za odlično sodelovanje in investicijo v prostore nove lekarne v Gorenji vasi.
- **11. 4.** I Obisk v Hiši generacij; ob dobrem vzdušju smo sprejeli prve stanovalce.
- **11. 4.** I Sestanek s Plezalnim društvom Cempin; glavna tema je bila postavitve balvanskega plezalnega prostora v javnih prostorih.
- **13. 4.** I Ob praznovanju Tavčarjevega leta sem gostil turistične novinarje iz države in zamejstva.
- **15. 4.** I Na čistilni akciji na Gorenji Dobravi in v Todražu; s predsednikom KS Gorenja vas Dušanom Podobnikom sva obiskala tudi delovno akcijo na Hotavljah.
- **15. 4.** I Na Salamijadi na Vidmu v Poljanah; okusili smo lahko več kot trideset odličnih salam.
- **18. 4.** I Na obisku pri najstarejši občanki Milki Šinkovec na Hotavljah, ki je dopolnila 100 let. Še enkrat iskrene čestitke!
- **18. 4.** I Na sestanku s krajanji Leskovice; dogovorili smo se, da streho na šoli obnovimo še letos.
- **22. 4.** I Na odprtju Gozdne učne poti Visoko
- **26. 4.** I Na sprejemu in sproščenem klepetu sem gostil našo svetovno rekorderko Emo Klinec. Čestital sem ji in se ji zahvalil za vse dosežke, ki smo se jih veselili tudi navijači.

Vsebina

Dobrodelno in ekološko v Gorenji vasi	3
V prostorih nekdanje lekarne dve novi ambulanti.....	5
Sto let Sokolskega doma v Gorenji vasi	5
Delovno-čistilne akcije po občini.....	8
Urejajo ribnik in telovadnico v naravi	9
Razstava filatelistične zbirke na Visokem.....	10
Obiskala nas je svetovna prvakinja Ema Klinec.....	11
Zavedajmo se, da ni vsak iztrebek gnojilo.....	12
Sto eno leto star kozolec našel novi dom	13
Bogastvo iz srebrne dežele.....	14
Jubilejna sezona kolesarskega kroga	15
Osemdeset let od medvojne birme.....	16
Odlični rezultati deklet v twirlingu in mažoretah.....	21
Odlična sezona gorenjevaških strelcev	22
Dobrodelna ponovitve za zaključek uspešne sezone	23
Pravljice izpod Starega vrha	26
Začela se je osma pohodna sezona	27
Pohod skozi Zalo	28
Vseslovensko petje s srci	28
Svoje raziskave predstavil v Srečevalnicah.....	29

Naslednja številka: 23. junija 2023

Svoje prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 5. junija 2023 po elektronski pošti na naslov: mateja.rant@g-glas.si. Informacije o prireditvah, ki jih organizirate, pošljite na naslov: zavod@poljanskadolina.com. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Stik z županom

Župan je za vaša vprašanja, predloge in mnenja dosegljiv vsak torek med 15. in 17. uro in sredo med 14. in 17. uro po telefonu št.: 051/384-433. Za sestanek pri županu se lahko dogovorite tudi v sprejemni pisarni občine po telefonu št.: 04/51-83-100.

Kolofon: Podblegaške novice (ISSN 1408 – 3086) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, časopisno podjetje, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, elektronski naslov: info@g-glas.si, telefon: 04/201 42 10. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si, oglasno trženje: Robert Aleksić, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040/508 891. Oblikovna zasnova: Rok Oblak, priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o., naklada: 2450 izvodov, distribucija: Pošta Slovenije. Podblegaške novice brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Podblegaške novice so v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS vpisane pod zaporedno številko 102. Na naslovnici: Odprtje obnovljene Gozdne učne poti Visoko, foto: Primož Pičulin

Marija Knafelj

Bodimo darežljivi

Ja, Rdeči križ! Humanitarna dejavnost, krvodajalstvo, tečaji prve pomoči, begunci, skupine starejših za samopomoč, meritve krvnega tlaka, sladkorja, holesterola in kostne gostote, letovanja otrok in starejših, srečanja starejših, prednovoletna druženja in obdaritve, zbiralne akcije oblačil, obutve, pomoč v prehrani, plačilo položnic, akcije ob nesrečah, ob stiski, obiskovanje po domovih in v domovih ... Še bi lahko naštevala. Vse to in še mnogo več je naša organizacija. Meseca maja, od 8. do 15., je teden Rdečega križa, takrat je naše delovanje še nekoliko bolj zgoščeno.

Naše dejavnosti je pošteno omejilo obdobje kovida. Ni bilo stikov, bil je strah, izločenost, mnoge stiske so se še okrepile. Res neprijazni leti sta se le stežka poslovili. Počasi naše naloge spet tečejo po ustaljenem redu. Spet so druženja, srečevanja ... Človek je družabno bitje, potrebujemo drug drugega, potrebujemo fizično prisotnost, ne razdalje. Mnoge osamljenost spodnaša, preveč negativnih misli spodkopava še tako trdno osebnost. Območno združenje Rdečega križa Škofja Loka, vseh devetnajst krajevnih organizacij, vse prostovoljke in prostovoljci, smo vedno v pripravljenosti. Poprimemo povsod, kjer se pojavi potreba. Odlično sodelujemo z občinami, centrom za socialno delo, patronažo, zdravstvenimi domovi, pomočjo na domu, posamezniki, ki se še posebno izkažejo z darom.

Pri vsem tem pa ne bi nič, čisto nič uspevalo brez vas, vas, ki darujete, ki delite večji ali manjši delček svojega z nami. Velika je naša hvaležnost, neizrekljiva. Nešteto nasmehov smo družno risali na obraze, nešteto stisk omilili. Težko nam pade, ko so v stiski otroci, težko je, ko ima vsa zgarana mam'ca le dvesto evrčkov, ko bolezen načenja zdravje, ko razpade družina, ko ostanemo sami, izgubljeni. Bodimo čuteči tudi v prihodnje, bodimo darežljivi. Ni lahko prositi za pomoč, verjemite. To dejanje je, za vseh težav vajenega človeka, najtežje. Priznati, da ne gre več, da potrebuješ nekoga, ki ti bo podal roko, da skupaj premagata trenutno zagato. Mi skupaj zmorem veliko, ogromno. Z malimi dejanji sočutja in pomoči delamo te naše podblegaške kraje še kanček bolj ljube, čarobne, če hočete.

Trenutno so finančne zmožnosti premnogih močno zdrsnile navzdol. Draginja na široko vstopa v naše domove, povečuje se delež onih, ki težko vežejo konec s koncem. Pomanjkanje in strah spet ne skoparita s količino. Kljub vsemu menim, da se podeželje vendarle malce lažje spopada z naštetim. Mnogi imamo vrtove, drugi njive, imamo kmetijstvo, smo solidarni. Negujmo te naše danosti! Letos je Tavčarjevo leto. V Šarevčevi slivi pravi o Meti takole: »Imela je samo eno veselje v letu, in to tedaj, kadar je njena sliva dobro obrodila. Od hiše do hiše je ponujala sočni sad in vse spravila v denar, s kojim je pomnožila svoj zaklad na Kuclja zeleni strmini.«

Naj se tudi vam vse pomnoži, pa na deljenje ne pozabimo!

Dobrodelno in ekološko v Gorenji vasi

Krajevna organizacija Rdečega križa (KORK) Gorenja vas je sredi aprila v veliki dvorani Sokolskega doma zopet pripravila zbiralno akcijo oblačil in drugih izdelkov iz blaga.

Jure Ferlan

V okviru zbiralne akcije KORK Gorenja vas so zbirali oblačila in druge tekstilne izdelke, kot so brisače, odeje, posteljnina in vzglavniki, pa tudi obutev in igrače. Prostovoljke so dežurale od jutra do večera.

Kot je povedala predsednica KORK Gorenja vas Marija Knafelj, akcijo pripravijo dvakrat letno. Naslednjo načrtujejo po prazniku vseh svetih. Ljudje so prinesli veliko različnih stvari, v glavnem v dobrem stanju, nekatere še povsem nove in nenošene. Knafljeva je še poudarila, da želijo poleg dobrodelnosti razvijati tudi ekološko zavest, in sicer s tem, da obiskovalce akcije spodbujajo, da premagajo predsodke in vzamejo primerna oblačila in jih tako ponovno koristno uporabijo, namesto da bi postala tekstilni odpadki, ki močno obremenjuje okolje. Opaža, da je vse več ljudi ozaveščenih na tem področju. Prostovoljke sicer sproti odbirajo primerna oblačila, ki jih potem odnesejo socialno ogroženim ljudem, za katere vedo, da jih potrebujejo.

Prostovoljke so pregledale in razvrstile oblačila in druge izdelke iz blaga. FOTO: JURE FERLAN

i

Razpis za direktorja Zavoda Poljanska dolina

Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina obvešča vse zainteresirane kandidate, da je na spletni strani Zavoda objavljen javni razpis za zasedbo prostega delovnega mesta direktorja javnega zavoda Poljanska dolina, in sicer za mandatno obdobje petih let. Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zavoda Poljanska dolina v rubriki Aktualno, razpis pa je odprt do vključno 8. 6. 2023. Vse dodatne informacije o izvedbi postopka je mogoče pridobiti na telefonski številki 031 676 418.

Delovni stroji bodo brneli še do septembra

Lani so pod nadzorom geologa začeli izvajati globinske sanacije plazovitih pobočij v Stari Oselici, na območju pod Ermanovcem. S tem bo zagotovljena ustrezna nosilnost terena. Prva faza sanacije je že skoraj zaključena, dela druge faze so v polnem teku.

Lidija Razložnik

Prvo fazo del bodo konec maja zaključili s polaganjem finega asfalta ter zatratitvijo travnikov od zvona do Makuca. Ta čas dela potekajo na lokalni cesti Sovodenj–Stara Oselica do križišča z javno potjo Grapa–Karantovše do domačije Makuc – druga faza.

Na 1737 metrov dolgem odseku je en večji in nekaj manjših usadov. S sredstvi, pridobljenimi iz sklada za okrevanje zaradi podnebnih razmer, bodo tu uredili tudi odvodnjavanje. »Trenutno se izvaja širitev ceste s kamnitimi zložbami. Nato sledita nasutje peska na vozišče in izdelava cevni prepustov. Treba bo izdelati tudi drenaže in vkopati optični kabel ob cesti,« je pojasnil Boštjan Kočar, svetovalec za komunalno infrastrukturo. Kot je poudaril, gre za dokaj enostavno sanacijo brez večjih posegov, v okviru katere bodo zamenjali material na cesti in uredili odvodnjavanje zalednih in površinskih voda. »Pri projektu izjemno dobro sodelujemo z lastniki zemljišč, ki so vsi dovolili, da se cesta na določenih delih razširi za pol do enega metra. Prav tako so sami poskrbeli za sečnjo dreves.« Ko bo sanacija zaključena, bo občina morala še urediti odkupe zemljišč, na katera meji lokalna cesta. Dela izvaja na lanskem razpisu izbrano podjetje SGP Zidgrad iz Idrije. Letos je z združitvijo podjetij Zidgrad in Rasper del prevzelo podjetje Rasper iz Cerknega. Vrednost investicije za obe fazi znaša 1.258.018,27 evra (z davkom). Občina krije davek ter neupravičena sredstva, razliko pa ministrstvo za okolje in prostor.

Cesta je uradno zaprta, saj se razmere na gradbišču iz dneva v dan spreminjajo. »Trenutno je prevoz pogojno še mogoč, a je treba počakati 15 minut. Bo pa cesta zaradi vgradnje cestnih

Pod Ermanovcem bo na nekaterih odsekih lokalna cesta širša, kot je bila doslej. FOTO: BOŠTJAN KOČAR

prepustov kmalu popolnoma zaprta za približno tri tedne. Uradni obvoz poteka čez Trebijo in Staro Oselico.« Zaključek del je predviden v začetku letošnjega septembra.

Občina Gorenja vas - Poljane
obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA

O DODELJEVANJU NEPOVRATNIH FINANČNIH SREDSTEV ZA IZGRADNJO MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV V OBČINI GORENJA VAS - POLJANE ZA LETO 2023

Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 4. člena Pravilnika o dodeljevanju nepovratnih finančnih sredstev za izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav v občini Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 121/03, 23/2011 in 22/2013, 43/2018). Več v razpisni dokumentaciji.

Celotno besedilo javnega razpisa in razpisna dokumentacija sta objavljena na spletni strani www.obcina-gvp.si, pod rubriko Razpisi in objave.

Rok za prijavo na javni razpis se zaključuje **6. junija 2023 ob 12:00**.

Informacije v zvezi z javnim razpisom dobite pri Kristini Knific, telefon **04/51 83 122** ali e-naslov kristina.knific@obcina-gvp.si.

i

Slavnostna akademija ob Tavčarjevem letu

Ob praznovanju vseslovenskega Tavčarjevega leta bodo v veliki dvorani Sokolskega doma v Gorenji vasi v nedeljo, 28. maja, ob 18. uri pripravili osrednjo slavnostno akademijo z naslovom Slovinci, po Tavčarju se špeglajmo. Na akademiji se bodo posvetili predstavitvi življenja in dela dr. Ivana Tavčarja ter razmišljanju o pomembnosti njegovega zgleda za današnjo družbo. Osrednji slavnostni govornik bo Tavčarjev stanovski kolega in predstavnik programskega odbora Tavčarjevega leta, odvetnik dr. Peter Čeferin. Izjemnost Tavčarjevega delovanja in širino njegove osebnosti, ki sta nam lahko zgled še sto let po njegovi smrti, pa bodo prek odlomkov iz predstav Raubarski cesar, Ljubezen nam je vsem v pogubo, Cvetje v jeseni, Medrug Polanci in Visoška kronika prikazali člani Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane pod vodstvom Andreja Šubica. S prireditvijo bodo obenem zaznamovali tudi stoletnico Sokolskega doma, ki so ga prav tako na binkoštno nedeljo slovesno odprli pod imenom Sokolski dom dr. Ivana Tavčarja.

V prostorih nekdanje lekarne dve novi ambulanti

V prvem nadstropju zdravstvenega doma v Gorenji vasi bodo v prostorih nekdanje lekarne do prihodnjega leta uredili novi ambulanti družinske medicine.

Damjana Peternelj

Z namenom, da čim prej zapolni prostorske kapacitete zdravstvenega doma, je občina že objavila razpis za izvajalca del, na katerega so se prijavili štirje ponudniki: VG5, gradnja inženiring in svetovanje, Zidgrad, Akvaing in Komin gradnje, ki so oddali ponudbe v vrednosti od 315 do 350 tisoč evrov. Petega maja je bilo že izdano obvestilo o oddaji javnega naročila, ki pa še ni pravnomočno.

Kot je povedal Igor Kržišnik z občinske uprave, sprememba namembnosti prostorov vključuje precej del, predvsem obrtniških. »Odstranil se bo celoten tlak v obstoječih prostorih, na novo se bodo izvedli razvodi vseh potrebnih instalacij, vključno s predvidenim talnim ogrevanjem novih prostorov. Dela vključujejo celovito predelavo stropa z vsemi potrebnimi instalacijami, vgradnjo suhomontažnih pregradnih sten, montažo novega stavbnega pohištva, razen oken, in polaganje zaključnih talnih oblog.« Z deli v zunanost, fasado objekta, ne bodo posegali. »Zalogaj bo protiprašna zaščita za preostali del zdravstvenega doma, ki bo v obratovanju,« je še pojasnil Kržišnik, a dodal, da se bodo z izvajalcem poskušali dogovoriti ne le za najustrežnejšo protiprašno zaščito, temveč tudi (kolikor bo mogoče) za izvajanje večjih rušitvenih del ob koncih tedna, da to ne bo

V prostorih nekdanje lekarne bo občina uredila prostore za ambulanti družinske medicine. FOTO: ARHIV OBČINE

preveč motilo delovanja drugih ambulant ali lekarne v pritličju. Dela naj bi bila izvedena v dobrem letu, in sicer do 30. junija prihodnje leto.

Sto let Sokolskega doma v Gorenji vasi

Dvajsetega maja bo minilo sto let, odkar so v Gorenji vasi na binkoštno nedeljo slovesno predali namenu novozgrajeni Sokolski dom.

Damjana Peternelj

Graditi so ga začeli že leta 1921, v stavbi pa naj bi imelo poleg drugih naprednih društev svoje prostore tudi tedanje sokolsko društvo, katerega naloga naj bi bila gojiti in razvijati sokolsko idejo ter ljubezen do naroda in domovine. Načrt za dom je preskrbela sokolska župa, graditelj pa je bil žirovski podjetnik Anton Kopač.

Po dveh letih gradnje so dom slovesno predali namenu na binkoštno nedeljo, 20. maja 1923. Dom je kot eminentna zgradba za tisti čas pomenil začetek bogate telovadne in kulturne dejavnosti v tem delu Poljanske doline. Pomemben pobudnik in podpornik slovenskega sokolstva je bil tudi dr. Ivan Tavčar. Njegova žena Franja in sinova so bili častni gostje ob odprtju doma. Poimenovali so ga Sokolski dom dr. Ivana Tavčarja. Med 2. svetovno vojno so bili v domu nastanjeni italijanski in nemški vojaki ter slovenski domobranci. Po končani vojni so poškodovani Sokolski dom obnovili, povečali in za nekaj let preuredili v zadružni dom. Leta 1951 je bilo Društvo Sokol preimenovano v

Slovesnost ob odprtju Sokolskega doma na binkoštno nedeljo, 20. maja 1923 FOTO: TOMAŽ LUNDER, ARHIV OBČINE

Telesnovzgojno društvo Partizan Gorenja vas, dom pa je prešel v njihovo upravljanje. Od leta 1994 imajo v domu svoje prostore Občina Gorenja vas - Poljane, Krajevna skupnost Gorenja vas in Krajevni urad Gorenja vas. Od leta 2001 je lastnica doma občina.

V letih 2014 in 2015 je bila zgradba obnovljena in posodobljena, v njej pa delujeta še Knjižnica Ivana Tavčarja Gorenja vas in dislocirana enota Glasbene šole Škofja Loka. Stavba je ime Sokolski dom ponovno dobila leta 2021 in služi prebivalcem in obiskovalcem Poljanske doline, saj omogoča pestro kulturno in družabno dogajanje, s katerim se nadaljuje žlahtna tradicija nekdanjega poljanskega Sokola.

Gozdni učni poti Visoko vrnili sijaj

Ob mednarodnem dnevu Zemlje so ob Dvorcu Visoko odprli prenovljeno Gozdno učno pot Visoko, na kateri je enajst točk, opremljenih s karikaturami Borisa Oblaka, ki obiskovalce na izviren način opozarjajo na okolico.

Mateja Rant

Gozdna učna pot, ki jo je leta 1985 z ekipo gozdarjev začel vzpostavljati Jože Uršič, je bila v zadnjem obdobju že zelo dotrajana, zato so se s pomočjo sredstev Gorenjske banke odločili za njeno temeljito prenovo in modernizacijo. Pot obiskovalce vodi mimo enajstih zanimivih gozdnih točk, kjer je mogoče na informativnih tablah izvedeti o posebnostih v naravi. Po novem je Gozdna učna pot Visoko vnesena tudi v zbirni spletni pregledovalnik, za bolj vedoželjne je opremljena tudi s QR-kodami, prek katerih je mogoče na spletu dobiti obširnejše informacije, je pojasnil vodja kranjske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije Martin Umek. Simbol poti predstavlja divji petelin, ki so ga vse do leta 1950 še zasledili v visoških gozdovih.

Pri obnovi poti so sodelovali Zavod za gozdove Slovenije, Slovenski državni gozdovi, Občina Gorenja vas - Poljane in Zavod Poljanska dolina, sredstva pa je pomagala zagotoviti tudi Gorenjska banka. Kot so poudarili, so tudi sicer zavezani varovanju okolja, zato digitalizirajo svoje procese in prehajajo na brezpapirno poslovanje. »Od leta 2016 dalje

Odprtje prenovljene gozdne učne poti Visokem FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

smo digitalizirali več kot 20 milijonov dokumentov in tako ohranili več kot dva tisoč dreves,« so poudarili na Gorenjski banki. Veseli jih, da so z obnovo gozdne učne poti pripomogli k izobraževanju prihodnjih generacij o pomembnosti in spoštovanju gozda. Prav izobraževanju

ter opozarjanju na razlike in posebnosti v naravi so po besedah Martina Umka namenjene gozdne učne poti. »Običajno so speljane tako, da obiskovalce usmerjajo po poti, ki za okolico ni moteča in nas vodi mimo zanimivih točk, ter opozarjajo na zanimivosti v naravi, na katere obiskovalec sam ne bi bil pozoren.« Dodal je, da bomo s skrbjo za gozd poskrbeli tudi za naše življenje, saj je gozd vir pitne vode in rodovitne prsti, sebe in svojo okolico ščiti pred razdiralnimi vremenskimi silami, v njem pridobivamo les, gozdne sadeže, gobe, zeli, je domovanje živalim in rastlinam. »V gozdu je prijetno, ljudje se v njem umirimo in napolnimo z energijo. Zato se je treba v gozdu pravilno vesti, ga spoštovati in ohranjati.« V osnovi pa je gozd po njegovih besedah domovanje živalim in rastlinam. »Je najkompleksnejši biotop, ki je živ, se ves čas prilagaja in vpliva na okolico s svojim delovanjem, obstojem.«

Župan Milan Čadež je ob tej priložnosti poudaril, da je bila pred leti edina »živa« stvar na Visokem ravno gozdna učna pot. Zato je zadovoljen, da je ravno letos, ko praznujemo Tavčarjevo leto, učna pot dočakala obnovo in nadgradnjo. »Vemo namreč, da je Tavčar rad zahajal v gozdove, kjer je našel sprostitvev.«

Simbol poti predstavlja divji petelin, ki so ga vse do leta 1950 še zasledili v visoških gozdovih. FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Kjer so doma uspešne podjetniške zgodbe

V sklopu Tedna obrti in podjetništva na Loškem so v ponedeljek pripravili ogled podjetij v Industrijski coni Todraž in pogovor z županom Občine Gorenja vas - Poljane Milanom Čadežem o izzivih razvoja gospodarstva v občini.

Mateja Rant

Območna obrtno-podjetniška zbornica je v sodelovanju z Razvojno agencijo Sora (RAS) in s finančno podporo občin na Škofjeloškem 16. leto zapored pripravila Teden obrti in podjetništva, v okviru katerega se je tudi letos zvrstil pester nabor podjetniških dogodkov. Prvi dogodek so pripravili v občini Gorenja vas - Poljane, kjer so po besedah direktorja RAS Gašperja Kleča doma uspešne podjetniške zgodbe. Udeležencem so najprej predstavili podjetja v Industrijski coni Todraž, sledil je pogovor z županom Milanom Čadežem, na katerem je sodeloval tudi predsednik državnega sveta Marko Lotrič.

V občini, kjer je registriranih 729 podjetij, je torej vsak deseti prebivalec občine pravna oseba, s čimer se uvrščajo v sam slovenski vrh, je v uvodu poudaril župan. A še pred tridesetimi leti, ko so zapirali Rudnik Žirovski vrh, so imeli status občine z omejenimi možnostmi razvoja. Uspeh na podjetniškem področju župan pripisuje klenosti in delavnosti prebivalcev njihove občine. Predsednik državnega sveta Lotrič vidi še izjemne priložnosti za razvoj podjetništva na celotnem Škofjeloškem. »Danes smo videli inovativnost in delavnost, v razvoj danes uspešnih podjetij je bilo vlože-

V sklopu Tedna obrti in podjetništva na Loškem so v ponedeljek pripravili ogled podjetij v Industrijski coni Todraž. FOTO: GORAZD KAVČIČ

nega veliko znanja in poguma.« Vse to omogoča, da ljudje ostajajo v domačem kraju oziroma se celo priseljujejo, je prepričan Lotrič. Dodatno priložnost za razvoj podjetništva vidi v regijski organiziranosti oziroma ustanovitvi pokrajin. Med prvimi nalogami, ki bi jih prevzele pokrajine, bi bila priprava prostorskih planov. Zdi se mu pomembno, da bi tako umestitev objektov kot tudi različne infrastrukture reševali na ravni pokrajin, »kjer ljudje poznajo potrebe in prostor«. Prav hitro posodabljanje prostorskih

planov je Čadež poudaril kot ključno, če želijo biti razvojno naravnani. Zato z novim prostorskim planom med drugim načrtujejo širitev Industrijske cone Todraž, kjer pa bo po njegovih besedah najprej treba urediti problematiko dostopne ceste. Od Gorenje vasi do Todraža, je poudaril, dnevno naštejejo tisoč vozil dnevno. »Cesta pa je v izredno slabem stanju, tako slaba ni niti nobena občinska cesta.« Nova možnost za razvoj podjetništva pa se nakazuje še v dolini Suše, je napovedal župan.

Nove cene komunalnih storitev

S prvim aprilom so začele veljati spremenjene cene nekaterih komunalnih storitev.

Kristina Knific

Zbiranje komunalnih odpadkov: skupni mesečni stroški na položnici za zbiranje komunalnih odpadkov ostajajo nespremenjeni, cena storitev zbiranja bioloških odpadkov pa je s 1. aprilom za 18 odstotkov nižja. Znižanje je posledica večjega obsega zabojnikov, vključenih v sistem zbiranja in poročuna.

Oskrba s pitno vodo: zaradi višjih stroškov materiala, storitev, električne energije in dela se je cena vodarine s 1. aprilom povečala za 11 centov za kubični meter (z 0,6069 EUR/m³ na 0,7159 EUR/m³), cena omrežnine za enostanovanjski vodomero (DN 20)

pa se je zaradi višjih stroškov menjave vodomero povečala za 0,72 evra na mesec. Cene so bile vse od leta 2016 za gospodinjstva uporabnike nespremenjene, s 1. aprilom pa je skupni znesek na položnici za štiričlansko gospodinjstvo, ki porabi 12 kubičnih metrov vode na mesec, višji za 2,04 evra.

Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda: cene storitev odvajanja in čiščenja ostajajo tudi po 1. aprilu nespremenjene, ceni omrežnin pa bosta zaradi nižjih subvencij občine in višjih stroškov skupaj višji za 2,22 evra na mesec (odvajanje za 2,08 evra in čiščenje za 14 centov). Zaradi subvencioniranja bo v občinskem proračunu po 1. aprilu treba zagotoviti dobrih 30 tisočakov letno.

Delovno-čistilne akcije po občini

Mesec april je že tradicionalno namenjen delovno-čistilnim akcijam, ki potekajo po skoraj vseh vaseh naše občine. K urejanju cest in okolice so povabljeni vsi, tako mladi kot stari. Akcija je skozi leta prerasla svoj prvotni namen in je tako postala tudi družabni dogodek.

Lidija Razložnik

Približno 25 krajanov se je na pobudo TD Stari vrh v sodelovanju s PGD Javorje, KS Javorje in KS Sv. Lenart - Luša udeležilo delovno-čistilne akcije, ki je potekala v petek popoldne, pred praznikom velike noči. Nabrali so 17 osemdesetlitrskih vreč smeti. »Količina nabranih smeti je še vedno prevelika, glede na dobro urejene možnosti odlaganja smeti v ZC Todraž,« so kritični v Javorjah in poudarijo, da je delovna akcija med drugim tudi vzor za mlajše.

Orodje so v roke vzeli na Dolenji Dobravi, Gorenji Dobravi, v Todražu in Bačnah, zbralo se je približno 30 ljudi, ki so čistili ob regionalni cesti Gorenja vas–Todraž in javni poti Todraž–Bačne. Prav tako so čistili ob potoku Brebovnica ter potoško grapo v Bačnah. Občina Gorenja vas - Poljane in KS Gorenja vas sta poskrbeli za malico za vse udeležence. Akcije na območju Kladja v organizaciji Društva podeželja Kladje in KS Trebija se je udeležilo 28 krajanov in članov društva. Otroci so pobrali smeti ob cesti Fužine–Kladje, ki jih je bilo letos, predvsem odpadle embalaže, manj kot preteklo leto. Sodelujoči so pometli cesto in očistili jaške, ki so bili polni odpadlega listja. Obžagali so drevesa in pospravili veje in drevje ob ce-

Urejanje zelenice pred Zadrúžnim domom Hotavlje FOTO: ARHIV KS GORENJA VAS

sti, ki je v zimskem času oviralo pluzenje snega. Krajanje so s traktorji in žagami očistili najbolj kritične odseke, ki so jih posebej omenili na KS Trebija. »Zelo smo veseli, da so krajanje pripravljeni pomagati na takih akcijah. Po zaključku čistilne akcije smo postregli zasluženno malico, ki so nam jo skuhali v Gostilni Lipan in jo

je sponzorirala KS Trebija,« je povedala Beti Miklavčič. Enaka dela so čakala tudi krajanje Volake, Čabrač, Suše, Jelovice, Srednjega Brda in Hlavčih Njiv. Na cestah je bilo veliko traktorjev, ki so bili v pomoč pri nakladu in razvozu peska, namenjenega za urejanje cest. Na Hotavljah so uredili in počistili otroško igrišče, uredili zelenico pred zadrúžnim domom in pri cerkvi, očistili kamnite mize in spomenik nasproti Lipana. Aktivnosti je bilo več kot dovolj za skoraj 200 udeležencev in štiri zaposlene v Marmorju Hotavlje, ki so med drugim temeljito očistili in površinsko zaščitili štiri kamnite mize iz hotavljčana. Na cestah so bili tudi krajanje Leskovice in okoliških vasi – Kopačnica, Krnice, Laze, Lajše, Robidnica, Studor in Debeni, saj je bilo treba očistiti prepuste, jaške, mulde ter urediti robove vozišča. Pobrali so tudi smeti in obsekali veje dreves. KS Gorenja vas je v sodelovanju z občino za vse udeležence, zbralo se jih je 90, pripravila malico ter pijačo. »Vsem se lepo zahvaljujemo, da je akcija tudi letos tako dobro uspela kot pretekla leta.« Na pobudo KS Poljane in vaških odborov so delovno čistilne akcije bile na Dolenjem in Gorenjem Brdu, v Smoldnu, Malenskem Vrhu, Lovskem Brdu, Jazbinah ter

Po vsej občini so krajanje največ časa namenili urejanju cest, tako je bilo tudi v Smoldnu. FOTO: ARHIV KS POLJANE

Gorenji in Dolenji Ravni. Sodelovalo je 90 krajanov in tudi 10 otrok, ki so pobirali smeti. Drugi krajanji so čistili jaške, mulde, pometali cesto, nasipali ter uredili robove vozišča. Po končani delavni akciji sta sledili topla malica in pijača, ki ju je financirala KS Poljane. V organizaciji KS Sovodnj je se predstavniki vseh društev zbrali na parkirišču pred Mercatorjem in se vsak po svoji grapi podali s ciljem pobrati čim več smeti. Skupno so zbrali 5 vreč embalaže in 5 vreč komunalnih odpadkov. Več kot 20 kulturnikov in gasilcev se je lotilo čiščenja podstrešja zadružnega doma na Sovodnju, saj naj bi ga v prihodnosti obnovili. »Podstrešje

Čistilna akcija na Sovodnju FOTO: MAŠA KOKALJ

zadružnega doma je dolga leta služilo kot odlagališče odsluženih predmetov in temu primerno se je tam nabralo precej šare. Na prostor za kresovanje se je navozilo več kot sedem gozdarskih prikolic odpadlega lesa. Naložena je bila tudi polna prikolica tovornjaka s končnim ciljem: Todraž. Ta dan so domačini dokazali, da jim je mar za svoje domače okolje in da želijo tudi sami prisostvovati pri obnovi zadružnega doma na Sovodnju, ki je ključen za nadaljnji razvoj kraja,« je poudaril Lenart Šifrar.

Predstavniki KS in društev se vsem udeležencem zahvaljujejo za pripravljenost, voljo in čas. S svojo udeležbo vsakič znova pokažejo, da jim je mar za okolje, v katerem živijo, ter da so prostovoljno delo, sodelovanje in negovanje prijateljskih odnosov danes še kako »žive« vrednote.

Urejajo ribnik in telovadnico v naravi

Občina Gorenja vas - Poljane želi urediti novo rekreacijsko središče Log, ki se nahaja v neposredni bližini občinskega središča Gorenja vas. Ureditev obsega zemljišča s površino okrog dvanajst tisoč kvadrantih metrov.

Marjeta Šifrar

Manjši ribnik v velikosti od tristo do štiristo kvadrantih metrov in globine 1,5 metra bo predstavljal osrednji element novega rekreacijsko-doživljajskega parka in bo služil za izobraževanje o avtohtonih živalskih in rastlinskih vrstah. Skupaj z lesenimi podesti in obrobno dvignjeno potjo tvori zunanjo učilnico za vse generacije. Jugozaahodno od okrasnega ribnika je umeščen trim otok z manjšim naborom telovadnih postaj. Načrtovan je tudi zeleni zasajen hrib, za katerim se oblikuje manjši piknik prostor s klopi in mizami. Urejena je še dostopna pešpot z javne poti ob reki Sori, v načrtu je ureditev manjših pomolov za dostop do ribnika,

namestitve urbane opreme (klopi, stojala za kolesa), igral za različne starostne skupine otrok, ureditev površine za skupinske igre, postavitve razlagalnih tabel ter postavitve telovadnih orodij za telovadnico na prostem na robnem delu območja ob novopredvideni gozdni pešpoti. Preko južnega dela območja že poteka urejena tematska pešpot po Rupnikovi liniji. Park se bo tematsko navezoval na bogato kulturno in zgodovinsko dediščino Poljanske doline. Celotno območje bo poleg rekreacijske funkcije in spodbujanja aktivnega preživljanja prostega časa v naravi imelo tudi izobraževalno funkcijo, saj bo v njem mogoče organizirati naravoslovne dneve tako za šolske kot vrtčevske otroke.

Osrednji koncert ob Tavčarjevem letu – Trio Vivere

Občina Gorenja vas - Poljane skupaj z Zavodom Poljanska dolina v prekrasnem ambientu Dvorca Visoko v soboto, 10. junija, ob 20. uri pripravlja osrednji koncert ob Tavčarjevem letu. Čarobno vzdušje bodo pričarali člani skupine Trio Vivere – Matjaž Robavs, Aljaž Farasin in Gregor Ravnik – ter Uršula Ramoveš in Fantje z Jazbecove grape. Vstopnice so na voljo na spletni strani Eventim, prodajnih mestih Eventima, v Kavarni Visoko in na Info točki Zavoda Poljanska dolina v Gorenji vasi.

Tavčarju se je poklonil tudi Ivan Sivec

V začetku maja je v Dvorcu Visoko v okviru Tavčarjevega leta potekala predstavitev slikanice Ivana Sivca z naslovom Zlatobrad, Tavčarjev skrivnosti škrat.

Miha Pustavrh

Gospodarsko poslopje visoškega posestva so obiskali predšolski otroci in učenci prvih razredov OŠ Poljane in OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Na začetku je radovedne obraze pozdravil župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež ter jim na hudomušen način povedal

nekaj zanimivosti o Ivanu Tavčarju in predstavil avtorja slikanice.

Ivan Sivec je v nadaljevanju predstavil slikanico in škrata Zlatobrađa, kako je ta spremljal Tavčarja skozi leta njegovega ustvarjanja in kako je ugotovil, da so pravo zlato pravzaprav delovni, pošteni, prijazni in dobrovoljni ljudje Poljanske doline, ne pa zgolj štirje zlati stebri, na kate-

rih sloni poljanski očak Blegoš. Po koncu predstavitve sta župan Milan Čadež in Ivan Sivec vsakemu otroku podarila en izvod slikanice, darilo Občine Gorenja vas - Poljane, sledilo pa je še skupinsko fotografiranje pred Tavčarjevim spomenikom. Ker so otroci med predstavitvijo pridno poslušali in sodelovali, so si zaslužili tudi kepico sladoleda v Kavarni Visoko.

Učenci prvega razreda gorenjevaske osnovne šole z novimi slikanicami FOTO: MIHA PUSTAVRH

Razstava filatelistične zbirke na Visokem

Filatelistično društvo Lovro Košir iz Škofje Loke je ob stoti obletnici smrti dr. Ivana Tavčarja v gospodarskem poslopu poleg Dvorca Visoko uredilo razstavo z naslovom V luči slovenske književnosti od Brižinskih spomenikov do realizma v 20. stoletju.

Maša Mohor

V razstavnih vitrinah je kar na 320 listih prikazana slovenska književnost od obdobja pismenstva do realizma in začetka moderne. Zbirko je pripravil član Filatelističnega društva Lovro Košir Janez Cerkenik.

Odprtje razstave so pod mentorstvom učiteljice Damjane Praprotnik s pesmijo Cvetje v jeseni pozdravile citrarke glasbene šole Škofja Loka. V namen razstave in poklon visoškemu gospodu smo Občina Gorenja vas - Poljane, Pošta Slovenije in Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka pripravili posebno izdajo osebne poštne znamke in priložnostnega poštne žiga z motivom dr. Ivana Tavčarja. Prav tako smo oblikovali razglednico Dvorca Visoko in priložnostno pisemsko ovojnico. Za pošiljanje najlepših pozdravov iz Poljanske doline so v Kavarni Visoko nove razglednice na voljo za nakup. Vabljeni na ogled zbirke vsak dan do 23. avgusta od 9. do 19. ure.

Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane, in Srečko Beričič, predsednik filatelističnega društva FOTO: MATJAŽ METAJ

Vodenje šole prevzela Nataša Grom

Dosedanjega ravnatelja Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas Izidorja Selaka, ki se je konec aprila po štiridesetih letih dela v omenjeni šoli upokojil, je nasledila Nataša Grom z Vrhnike.

Mateja Rant

Nova ravnateljica Nataša Grom je po izobrazbi profesorica fizike in tehnike. »Največ sem se naučila in tudi strokovno sem najbolj zrasla v Osnovni šoli (OŠ) Col nad Ajdovščino, kjer sem vztrajala enajst let, potem pa so me zahtevne zimske razmere na cesti prepričale, da se spopadem z novimi izzivi pomočnice ravnatelja v OŠ Domžale, kjer sem delala devet let,« je pojasnila Nataša Grom in dodala, da se je na zadnjem delovnem mestu veliko naučila tudi o vodenju šole. »Spoznala sem, da se v ravnateljski pisarni ne cedita med in mleko, ampak mrgoli predpisov, omejitev, zahtev in pričakovanj ravnatelju nadrejenih služb in organov,« je poudarila in dodala, da je z vsem spoštovanjem tudi do tega manj prijetnega dela novega delovnega mesta z veseljem sprejela izziv in se pridružila kolektivu OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Še pred uradnim nastopom funkcije ravnateljice je na povabilo zdaj že nekdanjega ravnatelja Izidorja Selaka šlo v Gorenji vasi večkrat obiskala. Kot je poudarila, ji je Selak v sklopu teh delovnih obiskov predstavil ne le šolo ter bodoče sodelavce in učence, temveč tudi vse pasti, zagate in tekočo problematiko. »Pa tudi vse tisto lepo, kar so dosegli z njim na čelu. Izrekam mu poklon in hvaležnost, da je izbral tak način predaje zavoda.« Pri svojem delu največ stavi na iskreno in odprto komunikacijo, zato obljublja, da bodo vrata ravnateljske pisarne še naprej tako kot doslej na stežaj odprta. »Vsi sodelavci, učenci in starši bodo dobrodošli sogovorniki,« je poudarila in dodala: »Želim si in delovala bom tako, da bo v naši šoli vladalo prijetno vzdušje,

Nova ravnateljica Nataša Grom FOTO: OSEBNI ARHIV

v katerem se bomo vsi počutili cenjeni, zaželeni in nepogrešljivi.« Sicer pa življenje in delo do konca šolskega leta po njenih besedah ne bo bistveno drugačno, kot je bilo doslej. »Bliža se konec šolskega leta in smo dolžni zasledovati in doseči zastavljene cilje, vsak svoje obveznosti in naloge pa opravljati skrbno, zavzeto in odgovorno.«

Obiskala nas je svetovna prvakinja Ema Klinec

V zadnjih dneh aprila nas je v vrtcu Zala, enota Dobrava, obiskala svetovna rekorderka v smučarskih skokih Ema Klinec.

Ana Potočnik, vzgojiteljica

Skupina Mavrice smo sodelovali v Uhu natečaju z naslovom V našem kraju je šport doma, kjer smo morali preko skupnega izdelka predstaviti športnika našega kraja. Otroci so takoj predlagali Emo Klinec in ideja o tem, da bomo zgradili smučarsko skakalnico, se je začela razvijati.

S pomočjo otroške iznajdljivosti in ustvarjalnosti je nastala čudovita skakalnica, ki smo jo zgradili s pomočjo odpadnega materiala – kartonastih škatel, odpadnih lesenih palčk, odpadne pene in tulcev. Ko je bila skakalnica končana, nas je s svojim obiskom počastila še Ema Klinec, ki se je vabilu z veseljem

Skakalnico si je ogledala tudi Ema Klinec. FOTO: ARHIV VRTCA

odzvala. Zbrali smo se otroci skupin Mavrice in Mehurčki, Ema pa je s seboj prinesla opremo in smuči ter nam s pomočjo makete pokazala svoj zmagovalni skok, dolg 226 metrov. Otroci so jo gledali z žarom v očeh, pripovedovali, da je bila pri vseh že doma (čeprav smo potem skupaj ugotovili, da le po televiziji), in šele ko se je oblekla v svoj skakalni dres in čelado, so rekli: »Ja, to je pa prava Ema Klinec.« Obiska smo bili zelo veseli, Emi pa smo za prihodnjo sezono zaželeli veliko sreče in ji obljubili, da bomo močno stiskali pesti vsakič, ko se bo spustila po zaletišču. Ema je zaključila srečanje s stavkom, da smo zagotovo najpriskrnejši in najiskrenejši navijači.

Zavedajmo se, da ni vsak iztrebek gnojilo

Na eni od sej občinskega sveta so svetniki ponovno opozorili na problem pasjih iztrebkov na javnih in zasebnih površinah.

Damjana Peternelj

Le redki lastniki psov, ki so za svojimi ljubljenci iztrebke dolžni pospraviti, se tega predpisa držijo. Razlogi za pospravljanje so poleg bontona vsaj še trije: higienski, okoljski in veterinarski. Pospraviti za svojim psom naj bi bilo samoumevno, ne le na domačem vrtu, ampak tudi na javnih in zasebnih površinah drugih občanov, predvsem kmetov. Nepobiranje iztrebkov ter spuščanje psov po kmetijskih površinah, zlasti spomladi, v rastni dobi, je težava, ki vpliva na življenje vseh v skupnosti. Pomembno se je zavedati, da so travniki in pašniki med majem in oktobrom nekomu krožnik, so že lani opozorili na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. Sprehajalci bi se morali zavedati, da smo gostje na lastniških površinah. Pogosto se zaradi teptanja travniških površin v rastni dobi dela škoda, ki jo nepospravljeni pasji iztrebki še povečajo. Ob strojnem spravilu krme in baliranju namreč iztrebki pristanejo v krmi živine. Iztrebki so vir različnih bolezni, od blagih prebavnih motenj do abortusa ali celo pogina živali. Med najbolj izpostavljenimi okužbami v povezavi s psi in prežvekovalci je neosporoza, pri kateri so psi končni gostitelji, domači prežvekovalci pa vmesni. Bolezen je zelo težko odpraviti. Večina živali ostane okužena vse življenje, cepivo ali uspešno zdravilo za zdaj še ni na voljo. Ravnanje lastnikov psov glede iztrebkov je urejeno z občinskimi pravnimi akti, ki odločajo, da je treba iztrebke pobirati, za nepobiranje pa je določena kazen, ki se po slovenskih občinah giblje med 40 in

Le redki lastniki psov, ki so za svojimi ljubljenci iztrebke dolžni pospraviti, se tega predpisa držijo. FOTO: TINA DOKL

tudi več kot 100 evrov. To velja za javne površine, ki so v lasti ali upravljanju občine. Drugače pa je pri nas na podeželju, kjer lastniki sprehajajo pse po kmetijskih in gozdnih zemljiščih zunaj naselja. Ta so večinoma v zasebni lasti, kjer pa občinski inšpektor nima pristojnosti. »Na teh površinah je tako pobiranje pasjih iztrebkov odvisno predvsem od vzgoje in kulturnega obnašanja posameznika,« pojasnjujejo na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, kjer poudarjajo odprto vprašanje, kako zaščititi kmetijska zemljišča ter vzbuditi zavedanje, da sta tudi travinje in seno kmetijski pridelek. Na zbornici so že lani s

posebno kampanjo pozvali lastnike psov in druge sprehajalce, da z veliko mero odgovornosti do podeželja in kmetov na sprehod s svojimi ljubljenci vzamejo vrečke za pobiranje iztrebkov. Vrečke z iztrebki se odvržejo v za to namenjene smetnjake ali med navadne odpadke, nikakor pa se jih ne pusti v najbližjem grmu. V sodelovanju z Zavodom Seneno so prav tako lani pripravili tudi posebne obvestilne table, ki na humoren način obveščajo lastnike psov, kakšen je na kmetijskih površinah bonton, ki se ga morajo držati. Kmetje jih lahko naročijo na Zavodu Seneno.

Pomežik soncu – počitnice za vse otroke

Mateja Rant

Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) v okviru programa Pomežik soncu, ki ga izvajajo že več kot dvajset let, vsako leto počitnice na morju omogoči več kot deset tisoč otrokom. Vsako leto si prizadevajo za letovanja zbrati čim več sredstev, da bi tako počitnice omogočili

čim večjemu številu otrok. Pomagati je mogoče tudi s poslanim SMS s ključno besedo POMEZIK5 na 1919, s čimer vsak daruje pet evrov.

V okviru programa Pomežik soncu so lani počitnice na morju omogočili 11.027 otrokom, od tega jih je kar 3311 letovalo popolnoma brezplačno, so navedli pri ZPMS. V njihove humanitarne programe

in projekte je sicer vsako leto vključenih več kot 70 tisoč otrok. Tako že sedemdeset let igrajo ključno vlogo pri oblikovanju družbe, »v kateri imajo otroci in mladostniki svoj glas, svoje pravice in spodbudno okolje za razvoj«. »Vsak dan iščemo odgovore na aktualna družbena vprašanja in soustvarjamo življenja otrok in mladostnikov v Sloveniji,« so še dodali v ZPMS.

Sto eno leto star kozolec našel novi dom

Ob hiši Par Matevž na Srednjem Brdu, ob cesti s Hotavelj proti Leskovici, se je v letošnji pomladi pojavil leseni kozolec. Postavila sta ga Uroš in njegova žena Neža Gantar.

Jure Ferlan

Uroš je ljubitelj stare gradnje in modrosti naših prednikov, sicer pa inženir gradbeništva, zaposlen kot konservator na Zavodu za varstvo kulturne dediščine, območna enota Kranj. Že pred časom je kozolec opazil na domačiji Par Čerinkarju na Gorenjem Brdu. Z lastnikom se je dogovoril za odkup, nato pa ga s pomočjo prvotnih lastnikov, prijateljev, sosedov in družine razstavil, ga prepeljal domov in ga na novo postavil.

Ker so bili nekateri deli, predvsem masivni stebri, od zoba časa že precej načeti, jih je po tradicionalni tesarski metodi dopolnil z novimi kosi lesa. Kot je pojasnil, je kozolec izdelan v glavnem iz hrasta, manj izpostavljeni deli pa so iz smrekovega lesa.

Spoji elementov so deloma zabiti z lesenimi žebli ali »cveki«, deloma s kovinskimi žebli, dosti spojev pa je samo tesarsko preklapljenih in brez žebeljev, zato jih je dokaj lahko razstavljati. Če je spojev s kovinskimi žebli več, ti pogosto korodirajo ter je razstavljanje in ponovno sestavljanje bistveno težje. Kozolec je postavljen točno na isto mesto, kjer je do leta 2004 stal prejšnji kozolec z zidanimi stebri, ki je bil tega leta zaradi dotrajanosti porušen. Kozolec je bil na prvotni lokaciji na Gorenjem Brdu postavljen na tri »štante«, od tega je bil en »štant« dodan po letu 1945, na novi lokaciji na Srednjem Brdu smo se odločili za ohranitev prvotne konstrukcije z dvema »štantom«. Kozolec nosi letnico 1922, tako da letos praznuje 101. obletnico postavitve. Je priča spretnega obrtnega znanja prednikov in kmetijske kulture tedanjega časa. Uroš je kot pozoren opazovalec odkril še, da kozolec vsebuje dele še starejšega kozolca, kar dokazuje, da so tudi pred stoletjem dobro poznali koncept ponovne uporabe. Po ostankih lesenih cvekov na strešni konstrukciji je razbral tudi, da je bil kozolec prvotno krit s slamo. Na kozolcu je ob demontaži našel nekaj kosov cementnega špičaka, ki so na spodnji strani še imeli prilepljene stare časopise iz obdobja

Uroš Gantar z ženo Nežo pred kozolcem, ki mu je podaljšal življenjsko dobo **FOTO: JURE FERLAN**

med obema vojnama. Časopisni papir so nekoč podlagali v kalupe za cementne strešnike. Drogovi ali »late« v »oknih« so v glavnem iz smrekovih sušic. Kozolec je sicer bolj tesarske izdelave, brez posebnega mizarskega okrasja, kar je značilno za kozolce na Gorenjskem, medtem ko so tisti na Dolenjskem bistveno bolj umetno izdelani. Uroš, ob strani mu stoji tudi žena, za kar ji je hvaležen, na tak način ohranja lokalno stavbo dediščino in stara obrtna znanja za prihodnost.

Prvi po odzivnosti v program Svit

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je tudi letos, osmo leto zapored, objavil posodobljene podatke o zdravju prebivalcev v slovenskih občinah.

Mateja Rant

V osrednji vsebini letošnjih kratkih publikacij za občine so se osredotočili tudi na zdravstveno pismenost prebivalcev Slovenije. Kot so poudarili v NIJZ, je zdravstvena pismenost ključni dejavnik ter posrednik in spodbujevalec zdravja. »Je temelj za opolnomočenje in aktivno participacijo posameznikov pri skrbi za lastno zdravje in za uspešno koriščenje možnosti zdravstvenega sistema.«

V prikazu Zdravje v občini 2023 so pripravili pregled ključnih kazalnikov zdravja v občini, ki omogoča tudi primerjavo s slovenskim in regionalnim povprečjem. Kot izhaja iz podatkov za Občino Gorenja vas - Poljane, je bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev njihove občine v povprečju trajala 18,2 koledarskega dneva na leto, v Sloveniji pa 19,4 dneva. Prav tako je bil nižji od slovenskega povprečja delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, enako velja za

sladkorno bolezen. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,4 na 1000 prebivalcev, starih od 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,0. V pozitivnem smislu v občini Gorenja vas - Poljane v primerjavi s slovenskim povprečjem odstopajo tudi pri odzivnosti v različne presejalne programe. Odzivnost v program Svit, presejanju za raka debelega črevesa in danke, je bila 76,6 odstotka, kar je najvišja vrednost za Slovenijo, so poudarili v NIJZ.

Bogastvo iz srebrne dežele

Po več kot petnajstih letih, ko je prof. ddr. Marija Stanonik v Kulturnem domu v Poljanah predstavila knjigo *Nekoč je bilo jezero o pripovedkah in pravljičah iz Poljanske doline in njenega pogorja*, je bila avtorica ponovno gostja KD dr. Ivan Tavčar Poljane.

Goran Šušnjar

Konec aprila je v Šubičevi hiši predstavila svoje novo delo *Zlato in biseri iz srebrne dežele pod Južnim križem*. Knjiga je izraz njene dolgoletne osebne, intimne potrebe, da bi spregovorila o življenju Slovencev v izseljenstvu. Nastala je na podlagi vtisov in zbranega gradiva ob obisku Argentine v letu 2018. V želji, da bi predstavitev knjige potekala čim manj »šolsko«, se je avtorica odločila, da bo vsebino dela razkrivala skozi pogovor, ki ga je usmerjala ena izmed njenih sopolnic na omenjenem potovanju, Milena Igličar. Predstavitev so s svojimi prispevki obogatili tudi tukaj živeči argentinski Slovenci, ki so v času avtoričinega potovanja leta 2018 Mariji Stanonik pomagali vzpostavljati stike s ključnimi osebami slovenskih izseljencev.

Milena Igličar je na začetku pogovor usmerila v odkrivanje avtoričine notranje potrebe in odločitve za potovanje. Avtorica je omenila, da je zanimanje za Slovence onstran meja obstajalo že v otroštvu, želja, da se nekaj naredi za to skupnost, je vzklila že v času študija, obstajale pa so tudi sorodstvene vezi z rojaki po svetu. To pa je dokončno dopolnila še spodbuda znancev in prijateljev, ki so čutili njeno skrito hrepenenje.

Naslovnica nove knjige Marije Stanonik
FOTO: GORAN ŠUŠNJAR

Marija Stanonik je konec aprila v Šubičevi hiši predstavila svoje novo delo *Zlato in biseri iz srebrne dežele pod Južnim križem*. FOTO: GORAN ŠUŠNJAR

Čeprav je bilo potovanje tudi turistično, se avtorica ni udeležila vseh predvidenih ogledov, temveč se je prepustila poglobljanju stikov s predstavniki slovenske skupnosti v Buenos Airesu in občudovanju njihovega večplastnega družbenega, kulturnega in duhovnega življenja, ki so ga oblikovali v sedemdeset let dolgem obstoju te skupnosti. Tako se je od blizu srečala z otroki in družinami tistih izseljencev, ki so ustvarili temelje življenja v novem okolju. Spoznala je njihovo hvaležnost, da jih je Argentina sprejela, in obenem navezanost ter ljubezen do domovine, do krajev, ki so jih morali zapustiti. Predstavili so ji vse oblike delovanja, s katerimi so ohranili medsebojno povezanost, slovenski jezik in kulturo. O vsem tem v Sloveniji ne vemo prav veliko, zato se je avtorica odločila, da bo v knjigi orisala družbeno delovanje slovenskih izseljencev in organizacij, ki so jih ustanovljali; da bo poudarila ključne nosilce, ki so desetletja predano darovali svoj čas in talente za skupnost, in ne nazadnje zabeležila lastne občutke in vtise ob načrtovanih in tudi nenačrtovanih dogodkih, ki se jim je spontano prepustila. Tako je nastala knjiga, ki povzema zgodovinski razvoj organizacij in društev, ki aktivno soustvarjajo

kulturno življenje Slovencev v Argentini (Društvo Zedinjena Slovenija, Naš dom San Justo, Društvo Slovencev v Mendozi) ter njihov ustroj in delovanje – sobotne šole, srednješolski tečaj, slovenski dnevi, spominske proslave, pevski zbori, radio, dramsko delovanje. Knjigo bogatijo tudi spremne besede, ki so jih prispevali Aleksander Igličar, argentinski Slovenec Tone Mizerit ter knjižničarka in raziskovalka Helena Janežič. Izdala sta jo založba Mladika iz Trsta in Slovenska konferenca Slovenskega svetovnega kongresa, izdajo so podprli Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter zakonca Aleksander in Milena Igličar. Predstavitev v Poljanah je na nek način predstavljala tudi posvetilo avtoričinim sorodnikom z Gabrške Gore, ki jih je usoda odnesla daleč proč, ter vsem tistim, ki so se v Argentini rodili in se kasneje odločili za življenje v Sloveniji. Prijetno druženje se je nadaljevalo tudi po uradnem zaključku predstavitve. Za lepo vzdušje so poskrbeli tudi člani Poljanskih orgličarjev, ki so tokrat s tremi skladbami popestrili prireditev v Šubičevi hiši. Tudi oni so tkali vezi s slovenskimi izseljenci – leta 2008 so obiskali Argentino skupaj s PZ Lubnik iz Škofje Loke.

Jubilejna sezona kolesarskega kroga

V začetku maja so odprli novo sezono občinskega kolesarskega kroga, ki je pred desetimi leti nastal v sodelovanju Občine Gorenja vas - Poljane s traserjem Lojzetom Oblakom.

Aleš Mrak, predsednik KD Belaunce

Trasa je načrtana približno po mejah občine in išče najatraktivnejše točke in točke z najlepšim razgledom, kjer se kolesar lahko ustavi, razgleda in si odpočije. Kolesarske poti peljejo mimo kulturnih in zgodovinskih spomenikov, prenočišč, okrepčevalnic in čudovitih razgledov. Celotna trasa je dokaj dolga in za povprečnega kolesarja tudi naporna. Zaradi zahtevnosti je celotna trasa razdeljena na tri etape.

Prva in tudi običajna ob odprtju kroga poteka iz Regnovega trga v Gorenji vasi proti Javorču in potem naprej v smeri Golega Vrha in Suhega Dola skozi Lučine, Prelesje in na Pasjo Ravan. Sledi še spust skozi Bukov Vrh nad Visokim do znamenitega Tavčarjevega dvorca. Ob reki Sori sledi vrnitev proti Gorenji vasi. Druga etapa se začne v Poljanah in nas popelje na Gabrško Goro pa proti Staremu vrhu vse do Žetine in Murav pod Blegošem. Sledi spust proti smučišču Črni vrh, ki je v bližini, in od tam zavijemo zopet proti Leskovici in v dolino Kopačnice. Tretja etapa je malenkost daljša in nas iz doline Kopačnice mimo Kladja popelje do Cerkljanskega Vrha, Sovodnja, Ermanovca ter nato skozi Kladje nazaj v Gorenjo vas. Posamezne etape se lahko

samostojno zaključijo ali pa jih razdelimo na krajše etape, ki jih osvajamo postopoma. Skupna dolžina kolesarskega kroga je 116 kilometrov in ima 3400 višinskih metrov vzponov. Vsaka od treh etap zahteva od 900 do 1200 metrov vzpona. Vsako sezono doslej so bili vsi, ki so opravili kolesarski krog, nagrajeni s kolesarskim rekvizitom. V letu 2013 so kolesarji prejeli kolesarsko majico, v letu 2014 kolesarske nogavice in bidon, v letu 2015 so prejeli kolesarske rokavice, v letu 2016 kolesarske hlače, v letu 2017 pa je bilo žrebanje za kolo. Sodelujoči svoje sodelovanje beležimo s pomočjo kartončka, ki ima označene kontrolne točke in ga prevzamete v Kavarni Ajda v Gorenji vasi. Zbrati je treba vseh 16 žigov, da kolesar lahko sodeluje v nagradnem žrebanju, ki poteka vsako leto v maju ob odprtju kolesarskega kroga in nove kolesarske sezone.

Od leta 2018 kolesarski krog upravlja lokalno kolesarsko društvo Belaunce. Vsako leto člani poskrbijo za prenovno označb in usmerjevalnih tabel, prav tako poskrbijo, da žigi na vseh kontrolnih točkah zanesljivo opravijo svojo funkcijo. Letošnje odprtje kolesarske sezone in s tem kolesarskega kroga je bilo izpeljano v sklopu zaznamovanja Tavčarjevega leta na Visokem pod kozolcem. Člani

kolesarskega društva Belaunce so se tudi tokrat potrudili in pripravili spremljevalni program. Župan je nagovoril vse zbrane in poudaril že tradicionalno vključenost naše občine v vseslovensko kolesarsko prireditev Maraton Franja z letnim ciljem, ki je že postavljen nasproti Dvorca Visoko. Že nekaj let vključujejo v program tudi blagoslovljenje koles in kolesarjev pred začetkom kolesarske sezone. Župnik Jože Plut je opravil letošnje blagoslovljenje. V idiličnem okolju in ob lepem vremenu je bila letošnja izvedba zelo dobro obiskana. Številen je bil odziv kolesarjev predvsem iz naše občine, želeli pa bi si še več obiskovalcev od drugod. Kot običajno je tudi letos potekalo žrebanje za vse kolesarje, ki so v pretekli sezoni opravili celoten kolesarski krog. Razveseljuje podatek, da so bili skoraj vsi dobitniki glavnih treh nagrad tudi letos prisotni na odprtju kolesarskega kroga. Razveseljuje dejstvo, da je kar veliko udeležencev takih, ki vzdržujejo tradicijo in vsako leto opravijo kolesarski krog v celoti. Organizator ugotavlja, da je bilo v letošnji sezoni nekaj manj kolesarjev, ki jim je uspelo nabrati vseh 16 žigov. Običajno se je število kolesarjev, ki so opravili celoten krog, gibalo okoli sto. Mogoče je manjšemu številu botrovala tudi sprostitev vseh protikoronskih ukrepov. Po drugi strani pa se je z vse večjo uporabo električnih koles povečalo tudi število kolesarjev, ki prekolesarijo krog s pomočjo električnega kolesa. Po mnenju nekaterih je prihodnost v električnih kolesih, saj se jih po več evropskih državah proda že več kot klasičnih. Veseli nas dejstvo, da se vse več ljudi odloča in sodeluje v zbiranju žigov kolesarskega kroga, pa čeprav z električnim kolesom. Možnosti raziskovanja bližnje in daljne okolice so tako veliko bolj dostopne širšemu krogu ljudi.

Želja nas vseh je, da bi kolesarski krog Gorenja vas-Poljane znova prepoznali kot sestavni del izvrstne rekreacijske in turistične ponudbe naših krajev. Ob vse bolj popularnem kolesarskem turizmu in vse večji uporabi električnih koles je dobra kolesarska infrastruktura bistvenega pomena, dobro označen in opremljen kolesarski krog pa je njen sestavni del.

Odprtje letošnje sezone občinskega kolesarskega kroga na Visokem FOTO: ARHIV KD BELAUNCE

Osemdeset let od medvojne birme

Pomladi leta 1943, sredi vihre druge svetovne vojne, ko so bili takšni dogodki na ozemlju, ki ga je okupiral nacionalsocialistični nemški režim, redki, je v župnijo Poljane in tedaj še samostojno Trato prišel podeliti zakrament birme škof – kapitularni vikar dr. Andreas Rohrer, ki je bil med letoma 1943 in 1969 nadškof v Salzburgu, zadnji z nazivom knezonadškof. Med drugim je vodil obnovo med vojno precej poškodovane znamenite salzburške katedrale, v kateri je koncertiral Mozart.

Jure Ferlan

Nemški okupator je kmalu ob začetku vojne aprila 1941 deportiral inteligenco, med njimi duhovnike. Tudi Trata je ostala brez župnika Andreja Šavlija, ki je moral v izgnanstvo, najprej na Hrvaško, nato se je vrnil v rodno Ljubljano, kjer Italijanski okupator ni izgnal duhovščine. Območje ljubljanske škofije na Gorenjskem (nemško Oberkrain) je v upravo prevzela krška (celovška) škofija. Takratni upravitelj škofije Rohrer, ki je bil naklonjen Slovincem, je poskrbel, da je nekaj sposobnih duhovnikov upravljalo gorenjske župnije.

Celotno dekanijo Stara Loka, poleg pa še župnije Sora, Sv. Katarina, Smlednik, Št. Vid nad Ljubljano in Presko, skupaj 29 župnij, je v upravljanje dobil pater Rudolf Besel. Vodil je novoustanovljeni Rimokatoliški dušnopastirski urad Loka na Sori (Römisch Katholische Seelsorgeamt Laak an der Zaier). Bil je član redovne družbe misijonarjev Jezusovega Srca. Rojen je bil leta 1912 v kraju Landsberg am Lech na Bavarskem. Na Loškem je deloval od 15. decem-

Škof dr. Andreas Rohrer (drugi z desne) ob birmi pred cerkvijo na Trati 28. aprila 1943, skrajno levo p. Rudolf Besel FOTO: JOŽE KALAN

bra 1941, ko je dobil dekret, pa vse do odhoda v Avstrijo 10. januarja 1947. Umrl je leta 1977 kot župnijski upravitelj v Grossarl na Salzburškem in bil tam pokopan. Kmalu po prihodu se je naučil slovensko in s tem pokazal spoštovanje do ljudi, med katerimi je deloval. Ves čas je bil na poti in je neumorno oskrboval vse zaupane mu župnije z opravljanjem maš, krstov, pogrebov, drugih zakramentov in opravil, natančno pa je skrbel tudi za dokumentacijo in cerkveno premoženje. Deloval je izključno profesionalno in se je distanciral od politike, čeprav je moral biti v stiku tako z okupacijsko oblastjo kot pripadniki NOB. Pri obeh je moral dobiti dovoljenje za svoje delo in gibanje po terenu. Večkrat je bil v smrtni nevarnosti, a ga to ni prestrašilo pri skrbi za ljudi, ki jih je tolažil v stiskah. Veliki napori so ga stali zdravja. V vse župnije je pošiljal navodila in nagovore, da so jih ob nedeljah brali laiki, ki so vodili obrede. Imel je izoblikovan natančen lepopis in s tako pisavo je napisan tudi seznam

birmancev v župniji Trata (Firmungsbuch der Pfarre Tratten), ki se je, skrbno zavrt v ovoj s še drugimi matičnimi dokumenti, ohranil na podstrešju starega župnišča v Gorenji vasi. V seznamu je navedenih 178 birmancev, rojenih med letoma 1929 in 1934, ki so bili večinoma iz domače župnije. Po nekaj pa jih je prišlo še iz župnij Črni Vrh nad Polhovim Gradcem (nemško Schwarzenberg), Javorje (Afriach), Jesenice (Assling), Leskova (Leskowitza), Ljubljana (Lai-bach), Lučine (Lutschine), Nova Oselica (Neuossnitz), Poljane (Pölland), Stara Oselica (Altosnitz), Šentjošt (St. Jost) in Žiri (Sairach).

Birma na Trati je potekala 28. aprila 1943. Dogodek je otroke, ki jih je prizadela vojna, pa tudi njihove bližnje vsaj nekoliko razvedril, saj so ga praznično zaznamovali, tudi z lepo obleko. Dogajanje je fotodokumentiral takratni gorenjevaški poštar Jože Kalan. Že dva dneva prej, 26. aprila 1943, je bila birma v Poljanah.

Knjiga birmancev na Trati iz leta 1943 se je ohranila na podstrešju starega župnišča na Trati v Gorenji vasi. FOTO: JURE FERLAN

Vrtec Agata na obisku v švedskem vrtcu

V zadnjem času sta vedno večji poudarek in teža na spodbujanju trajnostnega razvoja, zato vedno več organizacij sprejema korake za zmanjševanje negativnega vpliva na okolje. Ene izmed teh organizacij so tudi vrtci, ki vključujejo trajnostni razvoj v kurikulum in vsakodnevno delovanje.

Tina Mlinar Rozinger, vzgojiteljica

S tem namenom sem v okviru projekta Erasmus+ obiskala vrtec Floraparkens na Švedskem, kjer sem si ogledala, kaj vse počnejo za spodbujanje trajnosti v svoji ustanovi. Namen obiska in srečanja s partnerji v sklopu projekta je bila tudi primerjava trajnostnega razvoja vrtcev iz Slovenije, Švedske in Nemčije. Vsi trije vrtci sodelujemo v projektu Erasmus+, ki je namenjen spodbujanju trajnosti in okoljske ozaveščenosti v izobraževalnih ustanovah po Evropi. V okviru tega projekta bomo skupaj s partnerji naredili t. i. check listo, ki bo vrtcem v Evropi služila kot neka smernica za spodbujanje trajnostnega razvoja, manjšanje negativnih vplivov na okolje in izobraževanje otrok o trajnosti.

Kot prvi primer dobre prakse smo si ogledali vrtec Floraparkens, malce izven mesta Malmo. Ena ključnih pobud, ki jih izvaja vrtec, je pridobitev Zelene zastave v sklopu projekta Ekošola, ki ga izvajamo tudi v našem Vrtcu Agata v Poljanah. Ekošola je program, ki je mednarodno priznan certifikacijski program, ki šole in vrtce spodbuja k ozaveščanju o čistejšem okolju in prijaznejšim posa-

meznikom in ustanovam. Za pridobitev certifikata Zelena zastava mora ustanova izpolnjevati številna merila, kot so zmanjšanje porabe energije, zmanjšanje količine odpadkov in spodbujanje trajnostnega razvoja. V vrtcu na Švedskem izvajajo številne pobude, s katerimi so pridobili ta certifikat: recikliranje, energetska učinkovitost, trajnostni prevoz, materiali in prehrana, gozdna pedagogika in še več. Otroci v vrtcu večji del dneva preživijo na zunanjih površinah, kjer imajo tematske koticke, npr. senzorni vrt, ograjeno športno igrišče, potke za vožnjo z vozili, peskovnik, v katerem je velika lesena ladja, dva prostora za jutranji krog, hišica, v kateri se otroci lahko igrajo simbolno igro: kuhinja in družina. Vzgojiteljice so povedale, da so le redki dnevi, ki jih ne bi preživel zunaj. Otroke prav tako spodbujajo tudi k sodelovanju v dejavnostih, ki spodbujajo trajnost, kot sta vrtnarjenje in kompostiranje. Všeč so mi bili njihovi zabojniki za smeti, ki jih krasijo pošasti s svojim unikatnim imenom, npr. zabojnik za odpadke hrane je bila pošast z imenom Kompostina. Posebnost vrtca je tudi, da otroci spijo v spalnih vrečah na lesenem podestu v t. i. letnem vrtu. Spanje in

bivanje na svežem zraku sta tudi dokaz, da vrtec v veliki meri spodbuja zdrav način življenja. Zanimiva mi je bila tudi njihova jedilnica »Restaurant«, kjer si otroci lahko sami postrežejo hrano in si nalijejo pijačo. Razdelilna miza, stoli in mize so prilagojeni velikosti otrok. Menim, da v takem okolju otroci res pridobijo samostojnost in pozitivno samopodobo. Velik del vsakdanjega delovanja vrtca je tudi znakovni jezik. V igralnicah in zunanjih površinah so simboli podkrepljeni s sličicami v znakovnem jeziku. Vzgojiteljica je povedala, da znakovni

V okviru projekta bomo skupaj s partnerji naredili t. i. check listo, ki bo vrtcem v Evropi služila kot neka smernica za spodbujanje trajnostnega razvoja, manjšanje negativnih vplivov na okolje in izobraževanje otrok o trajnosti.

jezik pripomore k lažji komunikaciji in razumevanju jezika. Prav tako vpliva tudi na mirno vzdušje v skupinah. Velik poudarek imajo na digitalizaciji. Cilj digitalizacije je, da se otroci naučijo, da je internet dober vir informacij, vendar je pomembno biti tudi ozaveščen o tem, da te informacije niso vedno zanesljive in pravilne. Na tablicah se otroci že učijo programiranja, risanja in ustvarjajo kratke risanke ali filme. Delo vzgojiteljic, kot je pisanje priprav in evalvacij, beleženje odsotnosti in prisotnosti otrok, osebna mapa otroka, poteka vse v digitalni obliki, podobno kot beleženje pri nas, kjer uporabljamo e-asistenta. Vodja vrtca je povedala, da se na vsakem koraku poskušajo izogniti papirnati obliki beleženja. Menim, da je vrtec na Švedskem odličen primer, kako lahko vzgojno-izobraževalne ustanove vključijo trajnost v svoj kurikulum in vsakodnevno delovanje. S sodelovanjem v projektu Erasmus+ in izvajanjem projekta Ekošola so v vrtcu izkazali svojo predanost spodbujanju trajnosti in okoljske ozaveščenosti. Pri čemer se tudi v našem Vrtcu Agata trudimo, da v večji meri dosežemo te cilje, vendar na svojstven način.

V okviru projekta Erasmus+ sem obiskala vrtec Floraparkens na Švedskem. FOTO: OSEBNI ARHIV

April na šoli še pod »starim« vodstvom

Aprila so se na Osnovni šoli Ivana Tavčarja zvrstili športni, kulturni in tehniški dnevi, tekmovanja iz znanja, športa in zborovskega petja. Debatirali so v otroškem parlamentu, zagotovo pa je najodmevnejši dogodek zamenjava v vodstvu šole.

**Regina Borovič, Tanaya Pilipovič,
Nina Dolenc**

Učenci 4. a in 4. c razreda so imeli kulturni dan. V Groharjevi hiši v Sorici so ustvarjali v odlično vodenih glasbenih in likovnih delavnicah. V muzeju v Železnikih so si ogledali stalne zbirke, kjer jih je najbolj pritegnilo železarstvo z zunanjim tehniškim spomenikom – plavžem. Četrtošolci so na tehniškem dnevu izdelovali vodohrane in vodna kolesa (mlinčke). Ko sta bila izdelka končana, so ju učenci preizkusili, nato pa so se sprehodili še po vasi in pobirali smeti, kot se za eko dan spodobi. Petošolci so imeli naravoslovni dan v Škofji Loki. Ogledali so si muzejske zbirke na Loškem gradu, Škoparjevo hišo, Mestni trg in Kaščo, ekskurzijo pa so zaključili na sotočju Poljanske in Selške Sore.

Na tehniškem dnevu za 7. razred so delavnice vodili zunanji mentorji fakultete za elektrotehniko. Namen je bil, da se učenci preizkusijo in spoznajo elektrotehniko in robotiko. Vsi trije oddelki 7. razreda so sodelovali pri treh delavnicah. Na prvi so spoznavali komplete Arduino in se učili programiranja. Na drugi so se preizkusili v sestavljanju enostavnih elektronskih vezij, na tretji pa so progra-

Delegacija na medobčinskem parlamentu v Žireh FOTO: ARHIV ŠOLE

mirali gibanje robotov Lego Mindstorm EV3. Anica Podobnik, organizatorica dneva dejavnosti, je pohvalila sponzorja: »Donirali so sredstva za nakup robotskih kompletov za zgodnje učenje robotike. Obema podjetjema se za podarjeno iskreno zahvaljujemo. Koristno jih bomo uporabili pri izvedbi dnevo dejavnosti, na delavnicah in pri izbirnih predmetih.« V dvorani DPD Svoboda v Žireh je 5. in 6. aprila potekala pevska revija, na kateri so sodelovali otroška pevska zbor (OPZ) Rutice in Mavrica ter mladinski pevski zbor (MPZ). Prireditve so se udeležili tudi zbori drugih osnovnih šol iz Poljanske in Selške doline ter Škofje Loke. Vsak zbor je zapel tri pesmi. Mentorica Neža Erznožnik je ponosna na pevce in pravi, da se je s pevsko revijo poplačalo celoletno trdo delo. OPZ Mavrica in MPZ sta se 11. maja udeležila regijskega tekmovanja na OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Znani so rezultati šolskega tekmovanja iz slovenščine za Cankarjevo priznanje od 1. do 7. razreda. V prvi triadi je sodelovalo 70 učencev; vsi so prejeli priznanja za sodelovanje. Od 4. do 7. razreda je 31 najboljših učencev prejelo priznanja za najboljše napisane razlagalne spise. Od 1. do 7. razreda je tekmovalo 137 učencev. V Kranju je potekalo področno prvenstvo v košarki 3 na 3 za starejše učence, na

katerem je nastopilo devet ekip s cele Gorenjske. Najprej so gorenjevaški učenci igrali proti OŠ Bled ter OŠ Davorina Jenka ter zasedli 3. mesto. V nadaljevanju tekmovanja so fantje nadgradili svojo igro ter po vrsti premagali OŠ Gorje, OŠ Cvetka Golarja in OŠ Matije Čopa. Šele v finalu so bili boljši učenci OŠ Simona Jenka, s čimer so fantje z OŠ Ivana Tavčarja zasedli odlično 2. mesto. S tem so si izborili nastop na zaključnem turnirju državnega prvenstva.

Osrednja tema letošnjega otroškega parlamenta je duševno zdravje. V sredo, 19. aprila, so se predstavniki oddelkov od 4. do 9. razreda odpravili na medobčinski parlament v Žiri. Srečali so se s predstavniki učencev z OŠ Žiri in OŠ Poljane. Pogovarjali so se o vplivih okolja na njihovo duševno zdravje. Razmišljali so tudi o tem, kaj lahko sami naredijo za svoje duševno zdravje in zdravje drugih. Tik pred prazniki je svojo delovno dobo zaključil ravnatelj Izidor Selak, ki je bil s šolo v Gorenji vasi povezan od prvega razreda dalje, s sedanjo šolsko stavbo pa od sedmega razreda kot učenec, košarkarski trener, učitelj športa, namestnik ravnatelja in zadnjih 12 let kot ravnatelj. Po prvomajskih počitnicah je njegovo delo prevzela ravnateljica Nataša Grom. Verjamemo, da bo OŠ Ivana Tavčarja uspešna tudi pod novim vodstvom.

Ekipa na področnem prvenstvu v košarki 3 na 3 (Lan Dolenc, Žiga Starman, Voranc Kržišnik in Jakob Kokalj) FOTO: ARHIV ŠOLE

Spodbujamo prijateljstvo, ne nasilja

Družina je varno zatočišče, dom je varen prostor, šola je prostor za učenje, napredovanje, druženje, sodelovanje in strpnost. Družba je nadgradnja vsega ... Tako naj bi bilo. Pa ni vedno. Kaj storiti z naraščajočim nasiljem vsepovsod in kako ga razložiti šolarjem?

Bernarda Pintar

Pogovarjati se je treba o sebi, o vseh nas, o odnosih, tudi o nasilju in preprečevanju dejanj, ki nasilje hranijo – pa ne le odrasli med seboj, ampak predvsem starši z otroki in učitelji z učenci. Nihče naj si ne zatiska oči, nihče naj ne pogleda stran. V dnevi, ko smo prav vsi, tudi otroci, starši in učitelji, za trenutek zastali, smo se mogoče vprašali, ali za lepše odnose, vključevanje vseh, razumevanje in prijateljstvo naredimo dovolj. Lahko storimo še več? Seveda, vedno lahko storimo še več – vsak posebej in vsi skupaj. V šoli nam je mar. Želimo, da je šola varna, da so otroci odprti, da upoštevajo drug drugega, da so spoštljivi do sošolcev, učiteljev, do vseh, s katerimi pridejo v stik. Spoštovanja so deležni tudi sami. Učimo jih odgovornosti tako za njihov napredek kot tudi za dejanja. Na različne načine si prizadevamo, da bi vsi lahko izkoristili svojo pravico do napredovanja v znanju ter da nihče te pravice ne bi kratil drugim. Pri tem smo večinoma uspešni, včasih pa zaradi različnih okoliščin tudi ne. Želimo si, da bi otroci o svojih stiskah spregovorili, saj le tako lahko pomagamo. Nešteto je dejavnosti, ob katerih mladi krepijo odnos do sebe, svojega telesnega in duševnega zdravja, do vrstnikov, odraslih, okolja in znanja ter se zavedajo, da nasilje ne sodi na prav nobeno področje življenja in družbe. Tokrat bomo le na kratko predstavili drobec dogajanja zadnjih dveh mesecev, ki prispeva k vsemu, kar je zapisano zgoraj.

Športne vrednote

V šoli negujemo zavedanje o pozitivnem vplivu športa, ki je nepogrešljiv del našega vsakdana, saj otroke odtrga od zaslonov in jim nudi zdravo zadovoljstvo. Ob 6. aprilu, mednarodnem dnevu športa za razvoj in mir, so v 12 različnih športnih igrah poudarjali športne vrednote. Njihovi cilji niso bili rezultati, so se pa sprostili, sodelovali, krepili svoje zdravje in spoštovanje drug do drugega. Istega dne se je osem naših učenk in učencev od 1. do 4. razreda potegovalo za dobre uvrstitve na državnem prvenstvu v smučarskih skokih z alpskimi smučmi v Planici. V svojih kategorijah so bili zelo uspešni – 5. mesto je osvojil Nejc Tavčar, drugo mesto pa so dosegli Ajda Bogataj, Alenka Miklavčič in Blaž Pisk.

Gibalno druženje generacij – fit Poljane

V okviru Simbioze giba smo odraslim – staršem, dedkom in babicam – pod geslom fit Poljane ponudili izziv testiranja gibalnih sposobnosti. Akciji se je pridružil tudi zdravnik, ki se je z udeleženci pogovoril, nato pa so se preizkusili v skoku z mesta, 6-minutnem testu hoje, stisku dinamometra in opravili meritve višine, telesne mase in obsega pasu. Vse to so izvedli učenci prostovoljci pod budnim očesom učiteljev športa, udeleženci so dobili tudi povratno informacijo in usmeritve glede vzdrževanja telesne kondicije. Dragocena izkušnja skupnega preživljanja časa različnih generacij je v teh časih še kako dobrodošla.

Bodimo pozorni drug do drugega

Več kot 90 učencev je v prvih pomladnih dneh na domu obiskalo okrog 180 starejših krajanov. Prinesli so jim pomladne

Spodbujamo FOTO: ARHIV ŠOLE

voščilnice, ki so jih izdelali učenci prvega triletja. Učenci 4. a so pozornost namenili prvošolcem. Zanje so izdelali komplet kart za igranje črnega petra.

Program NEON – proti nasilju v odnosih in na spletu

Učenci 2. razreda so sodelovali v Programu NEON, katerega glavno sporočilo je, da nasilje ni dopusten način ravnanja v medosebnih odnosih. Skozi zgodbo o prikupni miški so spoznali, kako vrstniško nasilje prepoznati in ustaviti v šoli in zunaj nje ter kako ravnati, da obdržimo svoje pravice in pri tem spoštujemo pravice drugih. Učenci 4. razreda so na delavnicah obravnavali spletno nasilje in spolno nadlegovanje. Opravili smo tudi dve anketi, na osnovi katerih ugotavljamo, da večina učenek in učencev, starih od devet do enajst let, uporablja splet, skoraj polovica ima svoj mobilni telefon.

Duševno zdravje otrok in mladostnikov

To je bila tema letošnjih otroških parlamentov. Učenci so razpravljali o vplivih okolja na njihovo duševno zdravje – kako na to vplivajo šola, učitelji, starši in kaj lahko sami naredijo za svoje in duševno zdravje drugih.

Branje, izobraževanje

Svetovni dan knjige in avtorskih pravic je 23. april. Noč knjige je tokrat učencem ponudila zgodbo o sinici in taščici, ki sta si, tako kot mi, podobni, a vseeno zelo različni. S sodelovanjem lahko dosežeta marsikaj – tako kot mi. Pred prvomajskimi počitnicami se je zaključilo branje knjig za bralno značko. Tisti, ki veliko berejo, tudi sami opažajo, da je njihov besedni zaklad bogatejši; učitelji pa opažamo, da se tako širijo njihova obzorja, domišljija in vedoželjnost. Tudi zato manj časa preživijo za zasloni.

Projekt sobivanje – spodbujamo prijateljstvo

V projektu je sodelovalo 177 učencev in osem učiteljev. Pogovarjali so se o pomenu prijateljstva, sklepali kompromise pri skupinskih izdelkih in razvijali raznovrstne talente. Tako so nastali likovni izdelki, pesmice in videopriredbe. Lahko so nam v navdih.

Polanska banda pobrala skoraj vse lovorike

Sredi aprila je v športni dvorani v Gorenji vasi potekal državni finalni turnir v floorballu za mladince v organizaciji FBK Polanska Banda iz Športnega društva Poljane. Tekmovali so v štirih kategorijah: do 10, 12, 14 in 17 let.

Jure Ferlan

Tekmovanje so začeli z ekipo do 10 let. Zmago je slavila domača Polanska banda, drugo mesto so dosegli Zelenci iz Kranjske Gore in tretje Insport iz Škofje Loke. Sobotno popoldne je bilo namenjeno spopadu za prvo mesto med ekipami do 14 let. Prvo mesto so zasedle Žiri, drugo Polanska banda in tretje Insport. V nedeljskem dopoldnevu je bila na sporedu tekma kategorij do 12 let. Tudi tu so se na prvo mesto uvrstili člani Polanske bande A, na drugem so pristali Žirovci, na tretjem pa ekipa Polanske bande B. Tako so na nek način Poljanci osvojili kar dve lovoriki. V popoldanskem turnirju so svoje znanje pokazali še igralci do 17 let. Trener Nejc Šega je bil ob zaključku tekmovanja zadovoljen: »Vedno je lepo gostiti turnirje, če so finalni, še toliko bolj. Brez pomoči staršev in pomočnika Primoža Drnovška, ki je bil skozi sezono moja desna roka na igrišču, bi bilo to težko izvedljivo. Glede dogajanja na igrišču pa rezultati govorijo sami zase. Načr-

Uspešni člani Polanske bande s trenerjem Nejcem Šego in podporno ekipo

FOTO: DENIS ŠUBIC

tno delo se vedno obrestuje. Tako smo osvojili tri kategorije od štirih, zraven pa v kategoriji do 12 let prigarali še tretje mesto. Kaj več bi si težko želeli. Ponosen sem na svoje varovance. Ni mi bilo težko z njimi preživeti celotnega rojstnodnevnega konca tedna. Z žarom, željo in tako borbo jih v floorballu čaka še ogromno

lepega in naslednjih sezon se že veselim. V mesecu juniju odhajamo v Celovec na UWG (United world games), kjer se bomo pomerili proti ekipam iz Švice, Češke, Poljske, Avstrije, Madžarske, Nemčije ... To je običajno tisti pravi test, kjer vidimo, ali dohitevamo v floorballu bolj razvite države.«

Letalci poleteli s Slajke

Predzadnjo soboto v aprilu je bilo vreme več kot naklonjeno Društvu letalcev (DL) Kragulj s Sovodnja za izvedbo 15. Meddruštvene pika tekme Slajka 2023.

Lidija Razložnik

Pika tekma je jadralno padalsko tekmovanje v natančnosti pristajanja z jadralnimi padali. Start tekmovanja je vzletišče na Slajki s pristankom na Hotavljah. Na tekmi je sodelovalo 28 letalcev iz šestih slovenskih klubov. Najbolj natančno so na Hotavljah pristali Anton Svoljšak (DJP Zlatorog Laško), Simon Oblak (DL Kragulj) in Pavel Kante (Polet Nova Gorica). Dogodek so popestrili še z zabavno tekmo Handling Pivo pivovarne Zajc, kjer so bili najboljši Simon Oblak, Simon Rant in Uroš Rogač. Vsi trije so člani DL Kragulj.

»Vremenski pogoji so bili sprva odlični, tako smo tekmovanje brez težav izvedli. Popoldne pa žal zaradi neugodnega zahodnega vetra ni bilo možno več vzleteti s Slajke,« je pojasnil Jože Reven, predsednik DL Kragulj, ki je zadovoljen z izvedbo tekmovanja in že vabi na novo tekmo, ki bo predvidoma konec maja, odvisno od vremenskih pogojev, v preletu s startom na Starem vrhu ali Blegošu. Po tekmi je sledilo še druženje ob jedači in pijači.

Najboljši trije (od leve): Pavel Kante (3. mesto), Anton Svoljšak (1. mesto) in Simon Oblak (2. mesto) FOTO: JERNEJ PISK

Odlični rezultati deklet v twirlingu in mažoretah

Twirling baton in mažorete sta disciplini, ki sta vedno bolj priljubljeni tudi med osnovnošolkami v naši občini. Dekleta pridno trenirajo in na tekmovanjih dosegajo vedno boljše rezultate. V letošnji sezoni so dosegla izjemne rezultate tudi na državnem tekmovanju.

Lidija Razložnik

Pod okriljem Mažoretnega in twirling kluba Kranj že sedem let v Gorenji vasi trenirajo dekleta med 6. in 13. letom starosti. V sezoni 2022/2023 dvakrat tedensko trenira dvajset deklet pod vodstvom trenerke Ingrid Čemas, ki je v ta šport vpeta že vse svoje življenje. Nekatera dekleta redno obiskujejo dodatne treninge v Kranju. V Gorenji vasi trenira devet tekmovalk in enajst rekreativk. V letošnji sezoni so se udeležile štirih tekmovanj in nastopile v kategoriji twirl, mini freestyle, freestyle in par. Na twirling tekmovanju Normin pokal v Novi Gorici je Daša Bizovičar v kategoriji freestyle for fun osvojila drugo mesto. V kategoriji freestyle C junior je Ana Omejc osvojila tretje, Taniša Gabrovec pa četrto mesto.

Tekmovanja Twirling Abeceda v treh kategorijah: osnovni, začetni in srednji twirl ter mini freestyle so se udeležile osnovnošolke iz Gorenje vasi in Poljan. V kategoriji osnovni twirl sta Iva Čemažar in Lucija Kokelj osvojili zlati priznanji, Teja Jeram pa srebrno priznanje. Taniša Gabrovec je osvojila zlato, Daša Bizovičar, Lara

Twirling baton je šport, ki združuje plesne, gimnastične in akrobatske prvine s prav posebno palico, mažorete pa so klasična disciplina. Mažoretni in twirling klub Kranj, ki je preteklo leto zabeležil dvajsetletnico delovanja, v svoje vrste vabi vse tiste, ki si želijo gimnastike, plesa in vrtenja palice.

Jeram in Ana Omejc pa srebrna priznanja v kategoriji začetni twirl. V kategoriji mini freestyle so Iva Čemažar, Teja Jeram, Lara Jeram in Daša Bizovičar osvojile srebrna priznanja, bronastega pa Lucija Kokelj. Marca je v Podčetrtku potekalo predtekmovanje za državno prvenstvo v prostih kategorijah, ki so se ga udeležile Ana Omejc, Taniša Gabrovec in Daša Bizovičar. »Dekleta so se v kategoriji freestyle in par uvrstila v finale državnega prvenstva. Ana Omejc je nastopila v kategoriji freestyle C youth in osvojila osmo mesto. Daša Bizovičar in Taniša Gabrovec pa sta nastopili v kategoriji par C junior in zasedli šesto mesto. Vse tri so se uvrstile v finale državnega prvenstva. Taniša Gabrovec je nastopila še v kategoriji freestyle C youth, a ji v izjemno močni konkurenci preboj v finale žal ni uspel,« je pojasnila Ingrid Čemas, ki že 13 let poučuje mažoret in twirling in z veseljem predaja znanje na mlajše generacije.

Aprila je bilo v športni dvorani Benedikt 22. odprto državno prvenstvo Mažoretno in twirling zveze Slovenije, na katerem sta Daša Bizovičar in Taniša Gabrovec v kategoriji par C junior osvojili četrto mesto, Ana Omejc je v kategoriji freestyle C youth osvojila osmo mesto. »Dekleta iz leta v leto bolj napredujejo. Pridno in redno obiskujejo treninge. Napredek je opazen tako na področju tehnike telesa kot tudi pri tehniki vrtenja palice,« pohvali dekleta Ingrid Čemas in pojasni, da sezona še ni zaključena, saj traja eno šolsko leto in je sestavljena iz predtekmovalne in tekmovalne sezone ter pripravljalnega dela. Predtekmovalna

Dekleta s trenerko Ingrid Čemas FOTO: ARHIV KLUBA

sezona traja od septembra do januarja, nato sledi tekmovalna sezona. V juniju jih čaka še mednarodno twirling tekmovanje na Hrvaškem. Poletje je čas za počitek in regeneracijo. Že devet let, konec avgusta, klub organizira poletno twirling šolo na morju.

V Ambulanti Lah, Trata 7, 4224 Gorenja vas

IMAMO NOVO DEJAVNOST

medicinske oskrbe problematičnih nohtov
(zadebeljeni, vraščeni, deformirani, glivični nohti)
ter problematičnih stopal (kurja očesa,
otičanci, poroženela koža, razpoke, bradavice
in deformacije stopal).

Storitve so samoplačniške. Potrebno je predhodno naročilo na tel. št. 04 518 0500 ali 04 620 6808.

Odlična sezona gorenjevaških strelcev

Za člane strelskega društva (SD) Gorenja vas je letošnja sezona izjemno uspešna in ena od najboljših doslej. Imajo več kot dovolj razlogov za praznovanje – poleg odličnega tekmovalnega izkupička društvo letos praznuje 70-letnico delovanja.

Lidija Razložnik

Aprila se je zaključilo tekmovanje v ligah, ki je bilo izjemno uspešno. Po več kot 13 letih, odkar so gorenjevaški strelci prvič zmagali v 1. B državni članski ligi s puško in se tako uvrstili v najmočnejšo 1. A ligo, jim je to letos uspelo še s pištolsko ekipo. Zmaga v 1. B ligi s pištolo jim je prinesla udeležbo na tekmovanju prihodnje leto, na katerem se bodo pomerili z najboljšimi ekipami v Sloveniji. Med posamezniki je v skupnem seštevku zmagala Manja Slak. Za ekipo sta nastopila še Olga Justin in Gašper Božič. V kadetski ligi je zmagala Manja Slak, Manca Košir je med mladinkami osvojila 6. mesto.

Na državnem prvenstvu v mešanih parih sta Manca Košir in Nace Bogataj v kategoriji mladincev z zračno puško kljub okvari opreme osvojila 13. mesto. V kategoriji članov z zračno pištolo sta Olga Justin in David Cankar osvojila 13. mesto ter Manja Slak in Gašper Božič 5.–6. mesto po zelo napetem dvoboju za 3. mesto.

Društvo letos praznuje 70-letnico delovanja, ki jo bodo počastili 9. septembra pred streliščem v Gorenji vasi. Vrata svojih prostorov bodo za širšo javnost odprli na dan slovenskega športa, 23. septembra. Že zdaj pa medse vabijo nove člane.

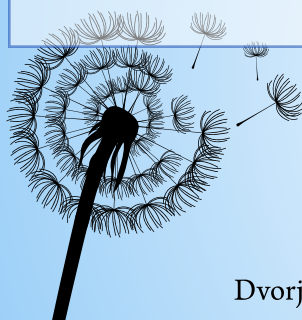
Prvo mesto in skupna zmaga v 1. B državni ligi (od leve proti desni): Gašper Božič, Manja Slak in Olga Justin FOTO: ARHIV DRUŠTVA

SD Gorenja vas je tekmovalno sezono zaključilo na državnem prvenstvu v Ormožu, kjer je nastopilo z udeležbo v največ tekmovalnih kategorijah do sedaj. »Naslov državne prvakinja v kategoriji kadeti – pištola je osvojila Manja Slak, ki je prvič v svoji karieri osvojila ta naziv. Izjemno veseli smo bili tudi bronaste medalje, ki jo je v kategoriji deklice – puška osvojila Noti Justin.« Odlične uvrstitve so dosegli tudi Nejc Dolenc, ki je med starejšimi dečki s pištolo osvojil 5. mesto, med mlajšimi deklicami s puško sta 6. mesto osvojili Ema in Manca Košir. V kategoriji dečki – pištola je 13. mesto osvojil Marko Oblak. Med člani in članicami s pištolo je Betka Mlakar osvojila 15., Gašper Božič 18., Olga Justin 20. in David Cankar 43. mesto. Med člani s pištolo se je Andrej Peternel uvrstil na 24. mesto, Timotej Pivk na 36. mesto

med kadeti s puško in Aljaž Klemenčič na 37. mesto med dečki s puško. V prihodnjih mesecih Manja Slak čakajo še tri velika mednarodna tekmovanja. V začetku junija odhaja na mladinski svetovni pokal v Nemčijo, konec meseca pa še na tekmovanje strelskih upov na Češko. Julija jo čaka največje mladinsko tekmovanje v tem letu, to je mladinsko svetovno prvenstvo v Južni Koreji. »Letošnja sezona je ena najboljših v zgodovini društva, tako tekmovalno kot tudi organizacijsko. Skozi vse leto nas je s svojimi odličnimi rezultati razveseljevala Manja Slak. Po 13 letih smo se uvrstili v 1. A državno ligo in se po dolgem času z državnih prvenstev vrnili z dvema medaljama, za 1. in 3. mesto, ter še tremi uvrstitvami do 10. in štirimi do 20. mesta,« navdušenja ne more skriti Aleš Košir, predsednik SD Gorenja vas.

POGREBNIK

z vami že 30 let

NOVO

poslovna enota:
Šutna 11, 4209 Žabnica

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

**ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE
GORENJA VAS - POLJANE**

Dobrodelna ponovitev za zaključek uspešne sezone

Kulturno umetniško društvo (KUD) Sovodenj je v sodelovanju s Prostovoljnim gasilskim društvom (PGD) Sovodenj organiziralo dobrodelno ponovitev predstave Posmrtni kaos.

Ambrož Treven

Dobrodelne predstave v dvorani zadružnega doma na Sovodnju se je udeležilo več kot sto ljudi in skupaj nam je uspelo zbrati več kot tisoč evrov. Vsi prihodki iz prodaje vstopnic so bili namenjeni PGD Sovodenj, ki zbira sredstva za nakup novega gasilskega tovornjaka. Sledil je prijeten večer druženja članov obeh društev. Hvala še enkrat vsem obiskovalcem, ki ste si ogledali predstavo in pomagali našim gasilcem.

Dobrodelna ponovitev predstave Posmrtni kaos pa je tudi označila konec gledališke sezone 2022/23 za KUD Sovodenj. Minula sezona je bila v vseh pogledih za naše društvo velik uspeh. Letos nam je ponovno uspelo ustvariti dve avtorski predstavi. Dosežek, ki je postal v zadnjih letih skoraj samoumeven, a je daleč od tega. Odigrali smo 17 ponovitev v desetih različnih krajih. Prodali smo več kot 1800 vstopnic in v nekaterih primerih napolnili dvorane do zadnjega kotička. Umetniški vodja Lenart Šifrar je povedal: »Odlična letošnja sezona ni naključje, pač pa rezultat premišljenega dela skozi leta in hrepenenje po izboljšavah z dobro mero samokritike.« KUD Sovodenj pa poleti ne bo počival. Nadaljuje se snemanje naše nove serije, ki jo lahko pričakujete v bližnji prihodnosti.

Z dobrodelno ponovitvijo predstave Posmrtni kaos so zbrali več kot tisoč evrov za gasilsko društvo. FOTO: MAŠA KOKALJ

Še enkrat se zahvaljujem vsem gledalcem, ki ste nas letos obiskali. Vaša podpora nam pomeni potrditev našega dela in nam daje motivacijo za prihodnjo sezono.

Od ustanovitve sprejemali podporne člane

Tokratni predmet, ki pričuje o zgodovini krajev v občini Gorenja vas - Poljane, je sprejemna listina za člana Prostovoljnega gasilnega društva Gorenja vas.

Jure Ferlan

Na listini širine 39 cm in višine 31 cm je natisnjen obrazec v modrem okrasnem okvirju v takrat modnem secesijskem slogu, ki je na Slovensko prišel z Dunaja, kjer je nastal. Obrazec predvideva sprejem moškega »gospoda«, dopušča pa možnost različnega članstva. Na ohranjeni sprejemni listini z datumom 5. februar 1908 je vpisan Martin Šturm iz Podgore kot podporni član. Dokument dokazuje, da so že vse od ustanovitve leta 1900 – podatek je omenjen na obrazcu – ali pa kmalu po njej gasilci v Gorenji vasi, najbrž podobno kot drugje, poleg operativnih članov sprejemali tudi podporne. Ti so s plačilom članarine podprli društvo, na katerega pomoč so lahko računali v primeru požara ali druge nesreče. To je omenjeno tudi na listini – napisani so verzi: »Kjer treba, pomoči prinašamo, a kdo trpi – ne vprašamo!« Na okrasnem okvirju – kartuši je še gasilsko geslo »Na pomoč!«. Podpisana sta takratna načelnik društva Ivan Ferlan in tajnik Franc Ksaver Jelovčan. Prostovoljno gasilsko društvo Gorenja vas je doživelo ognjeni krst že v letu po ustanovitvi, saj je maja 1901 zaradi posledic nepredvidne otroške igre pogorel velik del Gorenje vasi. Dogodek je verjetno spodbudil hišne gospodarje iz okolice, da so se še bolj zavedeli pomembnosti takega društva in so s podpornim članstvom omogočali njegovo delovanje.

Vpisna listina Prostovoljnega gasilnega društva Gorenja vas iz leta 1908 FOTO: JURE FERLAN

Stephen King: Knjige so edinstvena prenosljiva čarobnost

Potekala je zadnja prireditev za otroke v tem šolskem letu. Likovna ustvarjalka Nuša Jurjevič je ob odprtju svoje razstave izvedla tudi pravično ustvarjalno zmajsko delavnico.

Otroci so prisluhnili zgodbi o zmajih. FOTO: ARHIV KNJIŽNICE

Bernarda Buh, knjižničarka

Najprej so otroci prisluhnili pravljici in se popolnoma prestavili v svet zmajev, nato pa so še narisali vsak svojega zmaja. Nastali so res prekrasni izdelki izpod otroških rok in s pomočjo njihove domišljije. Razstavo si lahko ogledate vse do sredine junija.

Zaključek za otroke pa smo tokrat organizirali že malo prej. Izvedli smo kar dve predstavi za otroke. Prvo, Bobek in barčica, smo omenili že v prejšnji številki, drugo, Bremenski godci v izvedbi Društva Glasba – Drama, pa ste si lahko ogledali sredi aprila. Z veliko mero glasbe obarvano predstavo so odlično odigrali mladi igralci (kar nekaj jih prihaja iz domače občine) pod vodstvom Nadje Strajnar Zadnik. Želimo jim veliko uspeha pri nadaljnjem ustvarjanju. Zamenjala se je tudi razstava na otroškem oddelku. Na ogled so dela otrok iz vrtca Zala Gorenja vas, skupine Mucki, pod vodstvom vzgojiteljic Renate Kisovec in Tanje Štibelj. Vse do konca meseca avgusta v naših enotah teče Tavčarjeva bralna značka. Z začetkom meseca maja pa smo za vas pripravili nov priporočilni literarni izbor gradiva. Tokrat smo poudarili nagrajence in nominirance za nagrado kresnik vse od leta 1991 dalje. Gre za literarno nagrado za najboljši slovenski roman preteklega leta. Nagrado podeljuje časnik Delo že vse od leta 1991. Podelitev poteka vsako

leto ob kresni noči, 23. junija, na Rožniku. Pred vrati je mesec junij in s tem je vse bližje tudi počitniški čas. Vabimo vas, da je knjiga vaša spremljevalka na dopustu. Za ta namen imamo za sezonske bralce že nekaj let v ponudbi trimesečno članarino, ki znaša zgolj pet evrov. Ne iščite prijatelja ali sorodnika, ki bi vam posodil svojo člansko izkaznico. Postanite naš član in bodite ponosni na to. Knjige so sanje, ki jih držimo v rokah, in branje je za duha to, kar je telovadba za telo. Kljub temu da danes na internetu dobimo skorajda vse, je še vedno poseben užitek vzeti knjigo v roke in se v mislih preseliti v drug svet. Ne prikrajšajte se za ta užitek.

Knjižnična izposoja in ogled filmov na spletu

Že dolgo niste pogledali dobrega slovenskega filma? Člani knjižnice si sedaj lahko slovenske filme izposodite in ogledate na spletu. V Bazi slovenskih filmov je na voljo bogat nabor filmskih klasik, animiranih filmov za mlade in malo manj mlade, dokumentiranih in kratkih filmov za filmske navdušence, pa tudi avdiovizualna dela za ljubitelje alternativne in eksperimentalne produkcije. Več podatkov najdete na spletni strani knjiznice.bsf.si ali v knjižnici.

V mesecu maju že tradicionalno poteka festival Dan prijateljstva na Visokem. Tudi knjižnica bo sodelovala. Na standar-

dnem mestu, ob kipu Ivana Tavčarja, se bomo ponovno srečevali. Za vas pripravljamo uganke, križanke, bralni kotiček in ustvarjalno delavnico. Ustavite se tudi pri nas.

Za vse, ki sodelujete v projektu Družinsko branje, pa malo opomnika. Tudi med počitnicami je priložnost, da preberete potrebno kvoto knjig in si prislužite lepo nagrado. Akcija se zaključuje konec meseca septembra. Povabljeni tudi vsi, ki se projektu še niste priključili. Časa je še dovolj.

Lepo vreme, vrt, dolgi dnevi, sprehodi ... in naenkrat ni več časa za knjigo. Res? Le najдите čas za duhovno hrano. V naših enotah v Gorenji vasi, Poljanah in na Sovodnju vam bomo z veseljem svetovali in pomagali izbrati dobro knjigo. Obiščite nas.

Za konec še seznam nekaterih novitet z naših knjižnic polic:

ČURIN, J. A.: Sam bog naj jo bere
EMEZI, A.: Kako je umrl Vivek Oji
EVARISTO, B.: Manifest: nikdar odnehati
FELDMAN, B. L.: Kako nastanejo čustva
FRASIER, A.: Poišči me
GORENJAK, T. G.: Najti ljubezen
MATE, G.: Raztreseni um: izvor in zdravljenje motnje pozornosti
SAPKOWSKI, A.: Veščec. Vilinska kri
SARR, M. M.: Najskrivnejši spomin
človeštva
TAMARO, S.: Velika ljubezenska zgodba
VIDEMŠEK, B.: Vojni roman

Najlepši je pogled skozi okno domače hiše

Ljudmila Šinkovec s Hotavelj je aprila dopolnila sto let pestrega življenja. Njen stisk roke je še vedno krepak, misli pa včasih zbrane, da podeli prišleku celo kakšen kompliment. Pravi, da so drugi bolj navdušeni nad njeno starostjo kot ona sama.

Milka Burnik, Vladimir Koračin

Milka se je kot prva od devetih otrok rodila pri Tomašku v Podplečah, v takratni Kraljevini Italiji. V šolo je šest let hodila v Planino in se naučila govoriti tudi italijansko. Pomagala je pri delu doma na kmetiji, kjer so sejali žita in lan ter redili ovce. Naučila se je presti volno in niti spremeniti v pletenine vseh vrst. Tudi lan so predelali doma vse do prediva. Puljenje, odstranjevanje semen, polaganje po tleh in obračanje, sušenje, trenje, predenje, pranje in izpiranje je bilo naporno in dolgotrajno delo. Le platno jim je iz prediva stkal tkalec v Novakih. Tako so imeli doma lanelene rjuhe in tudi marsikatero oblačilo. Milka je v življenju veliko pletla, doma iz domače volne, pozneje si je kupila še pletilni stroj. Za to delo se je posebej učila pri pletilji v Ljubljani. Pletenje je bila res njena velika ljubezen, saj je zadnje nogavice spletla še pri svojih 98 letih.

Spomini na vojne čase ostajajo grenki, saj je bilo treba le nekaj napačnih besed in že je pristala v delovnem taborišču v Italiji. Kasneje je postala partizanska aktivistka. Po vojni se je poročila na Hotavlje k Šinkovcovemu Jožetu. Z možem sta postavila novo hišo, ime pa je ostalo po rodni domačiji. Rodili so se jima štirje otroci. Za nekaj let je šla v službo v Termiko v Bodovlje. Zavestno se je odločila ostati doma kot gospodinja, saj za njeno zdravje delovni pogoji v tovarni niso bili primerni, pa še otroci so jo zelo potrebovali. Obdarjena z ročnimi spretnostmi se je naučila tudi šivati. Znanje ji je prišlo prav, da je lahko svojim otrokom šivala srajčke in hlače. Odkar je hčerka upokojena, živi z Milko, da ima družbo in sogovornico, saj je že 35 let vdova. Trdo življenje in domača hrana sta jo spremljala skozi desetletja. Če je pri volji, poje vse, kar ji postreže hči Cilka. Milka je rada brala, reševala križanke, hodila v toplice, skrbela za rože. Zdaj, kadar ni v postelji, včasih posedi na klopi ob topli peči in gleda skozi okno. Pravi, da ven ne mara zaradi vetra. Ob praznovanju je bila vesela obiskov, okno in mizo ji še vedno krasijo lepe lončnice in šopki. Na vhodni poti pa so ji postavili visok mlaj s sliko vrtnic in častitljivo letnico.

Aktivna je bila v družabnem življenju društva

Ob njenem jubileju so jo obiskali tudi člani Društva upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas, katerega članica je že več kot trideset let. V vsem tem času je aktivno sodelovala v družabnem življenju društva. Obisk Ljudmile so pripravili kot posebno presenečenje ob njenem visokem jubileju. Članice pevsko-igralske skupine Klas so ji ob spremljavi harmonikarja zapele nekaj pesmi in k petju pritegnile tudi slavljenko, ki je ob tem obujala spomine na čas, ko se je še družila z njimi. Dobro razpoloženi slavljenki so zaželeli obilo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva ter ji tudi podarili priložnostno društveno darilo in darilo članic Klasa. Vladimir Koračin, predsednik Društva upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas, je slavljenki v imenu Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske izročil tudi posebno plaketo za stoletnico. Ljudmila je bila ganjena in hvaležna za izkazano pozornost. Praznovanje njenega visokega jubileja je bilo tudi za društvo pomemben dogodek,

Slavljenka Ljudmila (Milka) Šinkovec in Vladimir Koračin, predsednik društva upokojencev FOTO: VALENTIN BOGATAJ

saj čeda takega društvo še ni doživelo. Ponosni so na Ljudmilo Šinkovec in se ji še enkrat zahvaljujejo za vse lepe trenutke, ki so jih preživeli z njo.

VABILO

**ZA VAS ODPIRAMO
SVOJA VRATA**

PRIDRUŽITE SE
NAM V

**PETEK 2.6.2023 OD
13:00 DO 18:00**

NA LOKACIJI V DOBJU

POLYCOM
Integrated Polymer and Mould Solutions

Veselimo se vašega obiska in druženja z vami!

Pravljice izpod Starega vrha

Na predvečer praznika dela je Hermina Jelovčan v gostišču na Starem vrhu skupaj z Lucijo Remškar, ki je knjigo ilustrirala, predstavila svojo prvo slikanico Velikan Vrhar.

Mateja Rant

V slikanici Velikan Vrhar spoznamo zgodbo o revni deklici Jerici, ki je sama skrbela za bolnega očeta. Njen trud je opazil tudi gorski mož Vrhar, ki se mu je deklica zasmilila in jo je želel vzeti k sebi. A čeprav jo je mamil tudi z zlatom in dragulji, ni želela zapustiti očeta. V jezi in žalosti je Vrhar odlomil veliko skalo in jo zalučal na zaklad, da so se dragi kamni raztresli po bregovih. To so videle dobre gozdne vile, ki so dragulje spremenile v zdravilne rožice, s katerimi je Jerica pozdravila očeta. Tako si je v slogu klasičnih pravljic, kjer je dobrota vedno poplačana, Hermina Jelovčan zamislila pripoved, ki jo je povezala z domačimi kraji. Zamisel o pravljici se ji je namreč utrnila prav na sprehodu po Starem vrhu, kjer je speljana tudi Meteoritkova pot, na sredini katere je velika skala. In ta skala ji je bila tudi prvi navdih za zgodbo. Hermina Jelovčan tudi sicer zelo rada pripoveduje pravljice svojim trem nečakom. Njeno nečakinjo Lucijo Remškar je pravljica o velikanu tako navdušila, da jo je vpletla v svoje risbe, ki zdaj krasijo slikanico o velikanu Vrharju.

Hermina Jelovčan in Lucija Remškar na predstavitvi slikanice na Starem vrhu FOTO: OSEBNI ARHIV

Pomladni pohod

Na zadnji aprilski dan, ko so se po slovenskih krajih že pripravljali na kresovanja na predvečer prvega maja, praznika dela, so v Turističnem društvu Stari vrh pripravili Pomladni pohod.

Hermina Jelovčan

Sredi popoldneva so se pohodniki zbrali ob brunarici Kopa, od koder so se tokrat spustili na selško stran Starega vrha, proti spodnji postaji šestsežnice. Skozi pomladno obarvane gozdove so se nato čez Rovt povzpeli nazaj do gostišča na Starem vrhu. Vmes so obiskali še kmetijo pri Zgornjem Zakrašniku, kjer so jim postregli z okusno malico, domačo zaseko in pecivo. Kot že v preteklih letih je bil pohod načrtovan tako, da se je zaključil ob gostišču Stari vrh.

Po štirih urah hoje je pohodnike v gostišču čakala večerja. Otroci, ki so že vso pot nestrpnost pričakovali napovedano pravljico, so se zbrali ob mizi in zbrano poslušali še pravljico o velikanu Vrharju. Kasneje so ob kresu, ki je tako kot vsako leto pod budnim očesom javorskih gasilcev zagorel tudi na Starem vrhu, pozdravili prihajajoči praznik dela. V Turističnem društvu že pripravljajo

Udeleženci letošnjega Pomladnega pohoda FOTO: HERMINA JELOVČAN

naslednji pohod, ki bo 25. junija. Takrat bo zbor ob osmi uri pri Gostilni Blegoš v Javorjah, Pohodniki pa bodo odšli v

popolnoma drugo smer – mimo cerkve Marijinega vnebovzeta na Gori do Žetne. Vabljeni.

Začela se je osma pohodna sezona

Dežela pod Blegošem je zaradi čudovitih razgledov, urejenih in dobro označenih poti pravi raj za pohodnike. Pohodni krog Občine Gorenja vas - Poljane poteka po mejah naše občine, kjer iz številnih lepih in atraktivnih točk lahko pohodnik opazuje lepote cele Poljanske doline.

Anton Debeljak

Na napovedano sončno soboto, 22. aprila, smo se pohodniki zbrali na parkirišču v Hotovljah in odprli osmo pohodno sezono po občinskem pohodnem krogu. Na izhodiščni točki se nas je zbralo lepo število pohodnikov. Usmerjevalna tabla občinskega pohodnega kroga nas je najprej usmerila čez leseni mostiček na strmi vzpon po Koroški poti.

Po dvajsetminutnem vzponu skozi gozd smo na redko poraščenem pobočju pot nadaljevali mimo dveh križev in klopce za počitek. S travnate jase se nam je odpiral čudovit pogled na s soncem obsijani Blegoš in sosednje Škofjeloško hribovje. Pot smo nadaljevali po dobro označeni markirani poti mimo kmetije Pr' Platiš in ograjenih travnikov, kjer se nam je odprl čudovit pogled proti jugozahodu, na pobočje Žirovskega in Mrzlega vrha. Na koncu travnika smo nadaljevali pot skozi vrata in mimo kmetije Pr' Kamšk. Pot nas je usmerila po travnatem pobočju proti cerkvi, ki smo jo opazili pred seboj. Že sredi vzpona, malo pod vrhom, smo se ozrli nazaj na prečudovit pogled proti Blegošu, kjer je med Blegošem in Koprivnikom ponosno »štrlel« naš Triglav. Po krajšem vzponu se nam na vrhu hriba v vsej svoji lepoti prikaže cerkev Žalostne Matere Božje na Bukovem vrhu. Izpred cerkve smo imeli ob res čudovitem sončnem vremenu lep razgled na celo Poljansko dolino, Žirovski vrh, Škofjeloško hribovje, Karavanke, Kamniške Alpe in Cerkljanski vrh, s tem pa tudi na celoten občinski pohodni krog. Po krajšem postanku in prvem žigosanju v pohodni kartonček smo se spustili do table – razgledna točka. Pot smo nadaljevali po označeni poti do Kuclja nad Poljanami, kjer je na visokem drogu ponosno plapolala slovenska zastava, od tu pa je bil tudi lep pogled na Poljane z okolico, proti vzhodu pa smo med nizko poraščenim grebenom opazili s soncem obsijano cerkev svetega Volbenka. S Kuclja smo se po traktorski poti spustili v dolino do reke Sore in pot nadaljeval po makadamski cesti do Dvorca Visoko. Vsi udeleženci smo se udeležili tudi pohoda ob odprtju prenovljene gozdne učne poti.

Celoten krog je dolg 85 kilometrov in poteka po mejah občine Gorenja vas - Poljane. Kartončke z 18 točkami za žige in zemljevid pohodnega kroga je mogoče dobiti v gostilni Jager na Dolenji Dobravi. Od leta 2016, ko smo odprli pohodni krog, je kartončke dvignilo več kot 1800 pohodnikov. Vsako leto v povprečju prehodi celoten krog osemdeset pohodnikov. Najmlajši pohodnik, ki je prehodil cel krog, je bil star pet let, najstarejši pa 89 let. Po prehojenem občinskem pohodnem krogu vsak pohodnik ob predstavitvi polno žigosanega kartončka dobi lepo nagrado, ki je vsako leto drugačna.

Pohod ob odprtju nove sezone občinskega pohodnega kroga

FOTO: OSEBNI ARHIV

28
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

tel.: 051 / 620 699

**24-URNA POGREBNA
SLUŽBA NA OBMOČJU
GORENJE VASI-POLJANE
Z OKOLICO**

www.hipnos.si
hipnos@hipnos.si

Vseslovensko petje s srci

Naš Vrtec Zala z enotami je letos prvič pristopil k projektu Vseslovensko petje s srci, ki je sicer v aprilu že šestič potekal v šolah in vrtcih.

Petra Homec,
pomočnica ravnateljice za vrtec

Namen dogodka je združiti državljane in državljanke Republike Slovenije, Slovence in Slovenke v sosednjih državah in po vsem svetu. Na ta dan, 23. aprila, po naši tradiciji zaznamujemo tudi dan zelenega Jurija, ki prinaša zdravje in obilje v naš dom.

Projekt zapolnjuje prostor neformalnega praznika, da z njim aktivno počastimo našo tradicijo, kulturo, jezik in narodno pripadnost z najbolj razvejano kulturo, to je petjem. Pri projektu so sodelovale vse generacije po celotni državi: vrtci, osnovne in srednje šole, bolnišnice, kulturna društva, posamezniki, skupine ljudi, domovi za starejše ter tudi nekaj društev po svetu. Glede na to, da je tokrat 23. april prišel na nedeljo, smo starše spodbudili, da povezovanje izvedejo doma, v krogu družine, kjer se s pesmijo prepleta misel o radosti, ljubezni, iskrenosti, miru in svobodi ter se na ta način ohranja naša skupna tradicija. Izbirali so med tistimi slovenskimi ljudskimi pesmimi, ki so jih sami prepevali v otroštvu in so jim segle v srca. Tudi v vrtcu smo se v ta namen aktivno pripravljali in prepevali naslednje pesmi: Čuk se je oženil, Lisička je prav zvita zver, Moj očka ima konjička dva, Na planincah, Sijaj, sijaj sončece, Šmen-

V Vrtcu Zala z enotami smo letos prvič pristopili k projektu Vseslovensko petje s srci.

FOTO: ARHIV VRTCA

tana muha, Psiček nima repa več in Moja dekle je še mlado. Po pričevanju otrok je veliko staršev sledilo našemu namigu in doma prepevalo pesmice, ki smo se jih učili v vrtcu.

Deževno vreme nam je ponagajalo in dogodka nismo mogli izvesti na prostem,

zato smo se združili kar v šolski avli in po vseh enotah vrtca ob spremljavi harmonike, kitare in ukulela. Prav je, da pesmi, ki so nam jih zapustili naši predniki, ohranimo. V njih je skrita modrost življenja in zato jih z radostjo in nasmehom prenesimo tudi na nov rod!

Pohod skozi Zalo

Lucija Kavčič

Pohod skozi Zalo je letos na Žirovski vrh privabil 150 pohodnikov z različnih koncev Slovenije: Celja, Velikih Lašč, Kamnika, Kranja ...

Kot vsako leto so člani TD Žirovski vrh poskrbeli za pester kulturno in kulinarčno obarvan pohod. Vodena skupina se je na poti večkrat ustavila in občudovala razglede ter uživala ob odlomku iz dela Ivana Tavčarja V Zali. Domačini so postregli z domačimi dobrotami in prikazovali različna kmečka opravila. Ob koncu pohoda pa se je udeležencem pri Domu nad Zalo pridružila še Pihalna godba Žiri.

Pohoda skozi Zalo se je letos udeležilo 150 pohodnikov z različnih koncev Slovenije.

FOTO: LUCIJA KAVČIČ

Svoje raziskave predstavil v Srečevalnicah

Dušan Škrlep iz Gorenje vasi se je leta 1980 na sejmu kamnarstva v Veroni na priložnostni razstavi srečal s skrivnostnimi napisi na starodavnem etruščanskem nagrobniku. Na njem je prvič videl značilne poševne črke in razbral nekaj besed, ki jih je razumel kot govorec rovtarskega narečja – poljanščine.

Jure Ferlan

Odtlej se posveča raziskovanju antičnega slovenskega jezika s poudarkom na rovtarščini, ki jo razlaga kot meta jezik, kar pomeni, da ta jezik vsebuje vse prvine, ki jih lahko preberemo na do 2700 let starih virih. Ti so bili najdeni v glavnem v danes italijanski pokrajini Toskani in okolici. Med temi viri so najpomembnejše zlate ploščice z napisi iz Pyrgija, ki jih hranijo v Narodnem etruščanskem muzeju Villa Giulia v Rimu, bronaste Evgubske tablice z napisi, ki jih hranijo v muzeju Palazzo dei Consoli v italijanskem mestu Gubbio, ter številni napisi, vklesani v kamen, predvsem v etruščanske nagrobnike. Med najpomembnejše, lahko bi rekli ključne najdbe, ki so potrdile njegove raziskave, pa spada kamen, ki je bil leta 2018 najden v Savi v Kranju. Na njem je napis, ki sporoča, da je takratni rimski vladar leta 12 po takratnem koledarju ukazal spremembo smeri pisave iz leve proti desni, prej so pisali v obratni smeri. To po Škrlepovem mnenju dokazuje, da so naši predniki Karni uporabljali isto antično poševno pisavo, kot je na prej omenjenih predmetih. Obenem njegova dognanja zamajajo priselitveno teorijo, ki uči, da so predniki Slovencev na sedanje ozemlje prišli izza Karpatov v 6. stoletju po Kristusu. Svoje dol-

Dušan Škrlep je na predavanju v Srečevalnici v Kranju pritegnil pozornost občinstva. FOTO: OSEBNI ARHIV

goletne raziskave je na vabilo Ljudske univerze Kranj predstavil v Srečevalnicah v Škofji Loki in Kranju, kjer mu je občinstvo z zanimanjem prisluhnilo, saj njegove razlage izvora slovenskega jezika predstavljajo povsem nov pogled na to tematiko.

TOYOTA C-HR HYBRID ELECTRIC

IZSTOPAJTE S STILOM

Vaš avto je odraz vaše osebnosti. Izstopajte v stilu s svojo notranjo samozavestjo, ki na novo določa meje konvencionalnega.

od 27.790 €

NAPREDNI VARNOSTNI SISTEMI

VEČ KOT 50 % VOŽNJE NA ELEKTRIČNI POGON

DO 10 LET JAMSTVA

LOVŠE

Cesta Staneta
Žagarja 65 b,
4000 Kranj,
04 280 90 00

Cena, 27.790 € velja za Toyota C-HR hybrid electric, Center 1.8. Cena vključuje bon za financiranje. Za več informacij se obrnite na vam najbližjega pooblaščenega prodajalca Toyota vozil. Povprečna poraba goriva za vozila Toyota C-HR Hybrid: od 4,9 do 5,3 l/100 km in emisije CO₂: od 110 do 119 g/km. Emisijska stopnja: za 2,0 hibrid EURO 6 AP in za 1,8 hibrid EURO 6 AM. Emisije NOx: od 0,0036 g/km do 0,0049. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih servisih na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisni Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 185.000 km). Slika je simbolična. Več na www.toyota.si

Maj, junij 2023

19. maj ob 20. uri

Večer ljudske pesmi

Duet kitare in vokala, Primož Grašič in Mitja Ferenc. Vstopnice: eventim.si, Petrol, Pošta. Kraj: Sokolski dom Gorenja vas. Organizira: CANTOR, Mitja Ferenc. Več informacij: eventim.si

20. maj ob 13. uri

Redno mesečno vodenje po Šubičevi hiši

Cena vodenja je 4 EUR na osebo. Kraj: Šubičeva hiša. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: jure@poljanskadolina.com ali 051 200 890.

20. maj ob 10.30

Srečanje starejših nad 75 let

Druženje s kulturnim programom in pogostitvijo. Kraj: Trebija, Marco Polo. Organizira: Rdeči križ Gorenja vas. Več informacij: marijaknafelj@gmail.com.

20. maj ob 17. uri

Etnološka prireditve »Janez že kleplje« in veselica

Preizkus tekmovalcev v košnji in grabljenju, zabavne igre, prikaz pletenja košar, kulturni program in veselica. Prijave na tekmovanje: 041 461 742 (Jakob). Kraj: Nova Oselica. Organizira: TD Sovodenj, DPM Škofja Loka. Več informacij: td.sovodenj@gmail.com.

28. maj ob 18. uri

Osrednja slavnostna akademija ob Tavčarjevem letu

Kraj: Gorenja vas, Sokolski dom. Organizira: Občina Gorenja

vas-Poljane, KUD Poljane. Več informacij: info@obcina-gvp.si ali 04 518 31 00.

3. junij ob 10. uri

Redno vodenje po utrdbi Rupnikove linije na Golem vrhu

Cena vodenja je 5 EUR na osebo. Kraj: Goli vrh. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: jure@poljanskadolina.com ali 051 200 890.

3. junij ob 19.30

Ljubljanski zvon

Na 74. letnem koncertu se bodo FS ŽKUD Tine Rožanc v Ljubljanskem zvonu predstavili s pestrim naborom slovenskih folklornih plesov in pesmi. Kraj: Ljubljana, Cankarjev dom, Linhartova dvorana. Organizira: FS ŽKUD Tine Rožanc. Več informacij: www.cd-cc.si.

4. junij ob 17. uri

Pripovedovalski festival

Družinska predstava Tam na robu pravljice živi, Ana Kravanja in Primož Pirnat. Kraj: Visoko pri Poljanah, kozolec. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: zavod@poljanskadolina.com ali 031 720 573.

10. junij ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po Dvorcu Visoko

Cena vodenja je 5 EUR na osebo. Kraj: Dvorec Visoko. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: dvorec.visoko@poljanskadolina.com ali 030 489 177.

10. junij ob 20. uri

Koncert ob Tavčarjevem letu – TRIO VIVERE in Uršula Ramoveš s Fanti iz Jazbecove grape

Vstopnice: Eventim, Dvorec Visoko, INFO točka Gorenja vas. Kraj: Dvorec Visoko, na prostem. V primeru slabega vremena bo koncert v telovadnici OŠ Gorenja vas. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: zavod@poljanskadolina.com ali 031 720 573.

17. junij ob 13. uri

Redno mesečno vodenje po Šubičevi hiši

Cena vodenja je 4 EUR na osebo. Kraj: Šubičeva hiša. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: jure@poljanskadolina.com ali 051 200 890.

17. in 18. junij, celodnevna prireditve

Tenis v belem

Kraj: Teniško igrišče, Dvorec Visoko. Organizira: Zavod Poljanska dolina. Več informacij: miha@poljanskadolina.com ali 041 258 822.

18. junij ob 10.30

Avtomobilistična prireditve starodobnikov

CLASSIC MARATHON 2023 bo po naši državi potekal od 18. do 23. 6. 2023 za organizatorja HERO – ERA iz Velike Britanije pod okriljem mednarodne avtomobilске zveze FIFA. Udeležilo se ga bo okrog 50 posadk iz več držav. Kraj: Kladje–Stara Oselica–Trebija–Gorenja vas–Lajše–Žirovski Vrh Sv. Antona–Žirovski Vrh Sv. Urbana–Goli vrh. Organizira: Športno društvo FER. Več informacij: f.poberznik@gmail.com ali 041 644 788.

* Morebitne spremembe pri organizaciji dogodkov preverite pri organizatorjih.

** Za še več dogodkov, spremljajte spletno stran www.poljanskadolina.com (zavihek dogodki) ali pa poskenirajte QR kodo za koledar dogodkov.

Spominsko-rekreativni pohod na Blegoš

Prvo nedeljo v maju je v organizaciji Planinskega društva Gorenja vas v sodelovanju s Planinskim društvom Škofja Loka potekal že 46. spominsko-rekreativni pohod na 1562 metrov visoki Blegoš.

Jure Ferlan

Kljub nekoliko slabši vremenski napovedi, ki je morda odvrnila koga od pohoda, se je razjasnilo in v sončnem dnevu so bili s pobočja, predvsem pa vrha Blegoša, čudoviti razgledi. Tisti udeleženci pohoda, ki so prišli prvič, so lahko na stojnici Planinskega društva (PD) Gorenja vas prevzeli izkaznico, na katero se zbirajo žigi za udeležbo na naslednjih pohodih. Za drugega pohodniki dobijo bronasto značko, za četrtega srebrno, za šestega zlato, za desetega plaketo, za 20., 30. ali 40. pa pisno priznanje.

Pri koči na Blegošu se je odvil kulturni program, v katerem so z glasbo in plesom ter pisanimi nošami sodelovali člani Folklorne skupine s Sovodnja, na kitaro je zaigrala Tisa Gaser, program pa je povezovala Božena Pisk. Zbrane je s kratkim nagovorom pozdravil predsednik PD Gorenja vas Rafael Krvina, slavnostni govornik pa je bil predsednik med-društvenega odbora planinskih društev Gorenjske Valentin Rezar. V svojem govoru je poudaril pomen planinstva za posameznikovo telesno in duševno zdravje v današnjem svetu, polnem hitenja, ter problematiko vzdrževanja planinskih koč v Sloveniji. Da je pohod potekal nemoteno, so skrbeli prostovoljci PD Gorenja vas. Prisotni so bili tudi člani

Pri koči na Blegošu je bilo poskrbljeno tudi za okrepčilo pohodnikov. FOTO: JURE FERLAN

Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov iz Ljubljane, ki so izvajali brezplačne meritve krvnega sladkorja, krvnega tlaka in srčnega utripa.

NOVI DACIA SANDERO STEPWAY ECO-G

BENCIN + LPG

6 let jamstva*

15 % prihranka pri nakupu do 2.000 litrov LPG goriva s Petrol klub kartico**

* V obdobju 3 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije za 4. in 5. leto sledi 3 leti podaljšane jamstva Dacia oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej. ** Vsak fizični kupec vozila Dacia ECO-G s tovarniško vgrajenim pogonom na plin je upravičen do 15 % popusta za nakup do 2.000 litrov utekočinjenega naftnega plina (LPG) s Petrol klub kartico. Poraba pri mešanem ciklu: 5,6-7,4 l/100km. Emisije CO₂: 127-131 g/km. Emisijska stopnja: EURO-6d Full. Emisije NOx: 0,0248 g/km. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k težmerni povišanosti koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Priznujemo si pravico do napak. Slika je simbolična. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Dacia priporoča

DACIA.SI

REMONT

Ljubljanska cesta 22, Kranj, TEL: 04 201 52 15, www.REMONT-KRANJ.si

LEGENDARNIH OPLOVIH 24 DNI

IZKORISTI DODATNIH 1.000 € PRIHRANKA DO 7. JUNIJA

**PODARIMO
LETNO VINJETO***

MOKKA Z BONOM 24 DNI

že od **18.990 €***

prejšnja cena že od ~~19.990 €*~~

* ob nakupu na Opel Financiranje

/ NAJVEČJA ZALOGA OPLOV V SLOVENIJI JE V AVTOTEHNI VIS!

Zapeljite najnovejši model na testno vožnjo in dovolite, da vas prepriča. Vozila so na zalogi, zato lahko svojega najljubšega Opla odpeljete že danes.

/ EKSKLUZIVNO: BIG DEAL JAMSTVO AVTOTEHNE VIS ZA NOVA VOZILA!

Paket Big Deal vključuje 7-letno jamstvo Avtotehne VIS in 3 brezplačne servisne preglede.

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA
PE KRANJ
PE ŠKOFJA LOKA

01 58 18 510
04 281 71 70
04 502 40 00

info.lj@avtotehna-vis.si
info.kr@avtotehna-vis.si
info.skl@avtotehna-vis.si

Navedena znižana cena 18.990 € velja ob nakupu na Opel Financiranje z že upoštevanim bonom 24 dni v vrednosti 1000 € za model Opel Mokka Edition z bencinskim motorjem 1.2 Start/Stop 74kW/100KM in s 6-stopenjskim ročnim menjalnikom. Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 4,4 – 6,0 l/100 km, izpusti CO₂: 116 – 135 g/km. Emissijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0184 – 0,0460 g/km. Trdni delci: 0,0005 g/km in število delcev: 0,09 *10¹¹ /km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Jamstvo zadovoljstva s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila Opel, za katera je od izročitve novega vozila kupcu minilo manj kot 30 dni oziroma je bilo z vozilom prevoženih manj kot 2000 km – katerikoli pogoj je prvi izpolnjen. Za več informacij povprašajte prodajalca Opel v Avtotehni VIS in si zagotovite certifikat Jamstva zadovoljstva. Jamstvo zadovoljstva oz. garancija povratnega odkupa ni na voljo za vozila, ki so upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij.

Big Deal je jamstvo Avtotehne VIS, ki vključuje 7-letno jamstvo in 3 brezplačne servisne preglede (Trije brezplačni servisi pregledi zajemajo stroške dela rednega servisa. Strošek nadomestnih delov, drobnega materiala, dodatnih storitev in ekološke takse ni vključen. Velja za 5,6. in 7. servisno leto, kar je zavedeno tudi v nakupni pogodbi).

Letno vinjeto za osebno vozilo podari Avtotehna VIS v sklopu akcije Oplovih 24 dni ob nakupu vozila iz akcije z Opel financiranjem na 84 mesečnih obrokov.

Slike so simbolne in lahko prikazujejo opremo za doplačilo. Več informacij pridobite v salonu Opel Avtotehne VIS ali na opel.avtotehna-vis.si. Ponudba in podatki so bili pravilni v času priprave oglasa na tisk, tj. 15.5.2023. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe.